Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 114 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis Gegužės (May) 16, 1938 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXVIII, Dienraščio XX

Krislai

Chicagoj.
Nedarbas Kamuoja.
Rašytojai Su Respublika.
Graudūs "Tėvynės"
Verksmai.
Rašo R. Mizara.

Chicagoj teko pabuvoti tik keturios dienos. Dalyvavau vidurvakarinių valstijų lietuvių komunistų konferencijoj ir metiniam "Vilnies" bendrovės šėrininkų suvažiavime.

Abu suvažiavimai buvo gražūs ir konstruktyvingi. *Mūsų draugų politinis lygis kur kas aukštesnis, palyginti su tuo, kokis buvo prieš keletą metų.*

Nedarbas kamuoja mūsų draugus ir prietelius. Sunkiais laikais skundžiamasi visur. Betgi nepaisant nedarbo, vilniečiai sumetė savo dienraščiui aukų arti pusantro tūkstančio dolerių! Tai įrodymas, kaip jie brangina savo dienraštį! Tai, pagaliau, įrodymas, kad mūsų spauda net ir sunkiausiais laikais gali gyvuoti dėlto, kad darbininkai ją uoliai ir gausiai remia.

Man atrodo, kad Chicagoje mes turime pačių draugiškiausių žmonių. Nei jokiam kitam mieste nerasi tiek daug viešnagių, tiek daug draugiškos užuojautos, kaip Chicagoj!

Iš 418 žymiųjų Amerikos rašytojų — novelistų, žurnalistų, etc. — tik vienas (Gertruda Atherton) pasisakė prieš Ispanijos demokratinę vyriausybę. Septyni bandė savo nuomonę paslėpti, *o 410 stipriai stoja už rėmimą Ispanijos demokratijos.*
Tai labai džiuginąs reiškinys!

Ši karšta užuojauta Ispanijos demokratijai rašytojuose ir mokslininkuose (nekalbant jau apie darbo žmonių minias) reikalinga sukonsoliduoti materialiai paramai Ispanijos respublikai.

Svarbiausia: *šiandien turi būti viskas daroma nuėmimui embargo nuo ginklų Ispanijai.*

Rašytojai, mąstytojai ir mokslininkai ir visi darbo žmonės privalo reikalauti prezidento Roosevelto kuoveikiausiai leisti Ispanijos respublikai pirktis mūsų krašte ginklų.

"Tėvynė" guodžiasi:

"Visa Amerikos lietuvių spauda apie mūsų Susivienijimą rašo tik iš blogosios pusės, kiršindama SLA narius ir veikėjus."

Tai, žinoma, netiesa! Prieš SLA rašo tik tūli laikraščiai,—Smetonos kavalieriaus "Dirva," "Sandara" ir dar vienas kitas. Kita spauda arba rašo palankiai arba nieko apie SLA nerašo.

P. Vitaitis, darydamas tokį užmetimą visai Amerikos lietuvių spaudai, pastato SLA nekokioj pozicijoj.

Nelaimė su "Tėvynės" redaktorium yra tame: kas nors pakritikavo jį arba jo redaguojamą laikraštį, tai jis jau tą skaito "kiršinimu SLA narių," etc. Na, iš to išeidamas, jis ir sudaro savo filozofiją, būk visa Amerikos lietuvių spauda nusistačiusi prieš SLA.

Ten pat jis pažymi, kad LDS turįs geresnes sąlygas augti, nes, girdi, nepritariančioji jam spauda jo visiškai neliečia.

Gaila, kad p. Vitaičio tokia trumpa atmintis. Ar jis nebeatsimena, ką pats rašė apie LDS? Ir dar kaip rašė!

Washington. — Kongreso priimtas bilius išleist $1,-156,000,000 šalies karo laivynui didinti jau perduotas prezidentui Rooseveltui pasirašyt.

ANGLIJOS VALDŽIA PAVEDA ČECHOSLOVAKIJOS VOKIEČIUS HITLERIUI

PASIKVIETĖ ČECHOSLAVIJOS NAZIŲ VADĄ

London. — Anglijos valdžia netiesioginiai parsikvietė Konradą Henleiną, Čechoslovakijos vokiečių nazių galvą. Pagal patarimą Anglijos ministerio pirmininko Chamberlaino, Henlein pirmiausiai atsilankė pas Winstoną Churchillį ir kitus tokius politikus, kurie iki šiol stojo už Čechoslovakijos čielybę. Henlein turi šiek tiek "sušvelnint" juos.

Pati Anglijos valdžia pageidauja, kad "vokiški" pasieniniai Čechoslovak. plotai būtų prijungti Vokietijai,—rašo tarptautinis korespondentas Augur, kuris dažnai išreiškia valdišką Anglijos mintį; tik, girdi, tas Čechoslovakijos vokiečių pervedimas Hitleriui turįs būt įvykdytas "be karo," sako Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain.

Paskiaus gi Anglija gal sugrąžinsianti Vokietijai ir dalį afrikinių kolonijų, kurias kaizeris valdė pirm pasaulinio karo.

Traukinys Užmušė Lietuvę A. Kestėnienę

Binghamton, N. Y.—Geg. 10 d. ant gelžkelio, Johnson City, rastas sudraskytas moters lavonas. Paaiškėjo, kad tai lavonas lietuvės moters Apolonijos Kestėnienės. Valdžios autoritetai šį įvykį skaito saužudyste.

Kestėnienė buvo apie 48 metų amžiaus, gyveno farmoje su savo vyru. Su kaimynais turėjo teisme bylą dėl žemės. Ir, kaip sakoma, toji byla išspręsta teisme Kestėnių kaimynų pusėn, labai paveikusi į Kestėnių jausmus. Pirmadienio vakare Kestėnienė buvusi namie, bet nakčia prasišalinusi niekam nieko nesakiusi. Nuo namų iki nelaimės vietai nueita apie 6 mylios kelio. Ir ten po traukiniu žuvo.

Velionė iš Laskowskio šermenų įstaigos palaidota Glenwood kapinėse. Paliko vyrą ir tris suaugusius sūnus.

J.

Nazių-Italų Lakūnai Nužudė Dar 142 Civilius Žmones

Barcelona, Ispanija. — Praeitą penktadienį Italijos ir Vokietijos lakūnai bombomis nužudė 48 nekariškius gyventojus Barcelonoj ir apygardoj, o šeštadienį dar 94, daugiausia moterų ir vaikų. Be to, šimtus sužeidė.

Japonų Bombininkai Daužo Krikščionių Misijas

Chengchow, Chinija.— 14 japonų lėktuvų bombomis išžudė šimtus chinų gyventojų šiame mieste ir apdaužė protestonų ir katalikų misijas, kurių patalpose taip pat liko desėtkas chinų užmušta ir keliolika sužeista.

Japonai Visai Neapsupo "400,000" Chinų

Shanghai, Chinija. — Japonai buvo paskelbę, kad jie apsupę "400,000 chinų" netoli Lung-Hai geležinkelio.

Hankow, Chinija. — Chinų vyriausybė šeštadienį užginčijo japonų pranešimą apie apsupimą "400,000" chinų.

Japonai užėmė Yungcheng ir Mencheng miestus ir briaujasi linkon Suchowo ir Kweiteho. Chinai smarkiai kontr-atakuoja japonus, ypač Menchenge.

Prieš chinus šiame fronte veikia 200,000 japonų armija.

Berlynas Finansavo Brazilijos Nazių Sukilimą

Rio de Janeiro, Brazilija. — Laikraštis "Nota" labai stambiai paskelbė, kad Brazilijos fašistų sukilimą finansavo "Hitleris, nazišKas devingalvis smakas." Brazilijos prezidentas Vargas turi visas smulkmenas, kaip Berlyno naziai kurstė tą sukilimą.

Fašistų Šalys Kariaus Išvien, Grasina Mussolinis

Genoa, Italija. — Jeigu tik bent viena demokratinė šalis pradės "idejinį karą" prieš Italiją ar Vokietiją, tai visi fašistiniai kraštai (suprantama, ir Japonija) išstos kaip vienas blokas ir kariaus iki galo, — grumojo Mussolinis, kalbėdamas fašistų susirinkime.

Jis ypač pyko, kad Amerikos ministeriai Hull ir Woodring pasmerkė fašistų plėšrius karus.

Clevelando Bedarbių Sėdėjimo Streikas prieš Badą

Cleveland, Ohio. — Virš 80,000 bedarbių grasina sėdėjimu užstreikuot pašalpos stotis, kad priverst vyriausybę gelbėt juos nuo bado.

Berlin. — Nazių laikraščiai plūsta Brazilijos prezidentą Vargasą, kad jis linkęs prie Jungtinių Valstijų, o ne prie Vokietijos.

Meksika Nutraukė Diplomatinius Ryšius Su Anglija

Mexico City. — Meksikos valdžia nutraukė diplomatinius santikius su Anglija geg. 13 d. Prezidentas L. Cardenas atšaukė savo atstovą P. V. Michelį iš Londono ir įsakė uždaryt Meksikos atstovybę tenai neribotam laikui.

Tą žingsnį Meksikos valdžia padarė, išreikšdama pasipiktinimą grubijoniškai įžeidžiančiais Anglijos reikalavimais — visados kaip tik laiku išmokėt Anglijai po $85,000 per metus už nuostolius, kuriuos nukentėjo Anglų kapitalas Meksikoj per sukilimus - revoliucijas ir pradėt atsiteist angliškoms žibalo kompanijoms, kurių nuosavybės tapo pervestos į Meksikos valdžios rankas.

Meksikos užsieninis ministeris Eduardo Hay, dabar įteikdamas $85,000 čekį Anglijos atstovui O'Malley, priminė, kad Anglija neatmoka kur kas didesnių savo skolų (pav., 4 bilionų dolerių Jungtinėms Valstijoms).

Meksikos laikraščiai rašo, jog Anglija atsiuntė labai piktą, įžeidžiančią notą, kad Meksika keliais mėnesiais pavėlavo atmokėjimą $85,-000. Sako, jeigu Meksika būtų galinga valstybė, tai gal atsakytų karu į tokius Anglijos šiurkštumus.

Vice-Prezidentas Garner Suokalbiauja su Atžagareiviais prieš WPA Viešus Darbus

Washington. — Atgaleiviai demokratai senatoriai Carter Glass ir kiti išvien su republikonais sušilę darbuojasi, kad senatas atmestų prezidento Roosevelto reikalavimą paskirt per 3 bilionus dolerių viešiem WPA darbam ir šalies ūkio gaivinimui.

Jungtinių Valstijų vice-prezidentas J. N. Garner, kaip vėl pranešama, dirba kartu su jais prieš Roosevelto programą. Bet jeigu senatas taip pat užgirs jąją, tad Garner su savo draugais stengsis atimt WPA darbų kontrolę iš vidaus reikalų ministerio Haroldo Ickes, kovingo Naujosios Dalybos rėmėjo, o jų kontrolierium padaryt nepažangų bankierių Jesse Jonesą, pirmininką valdiškos Finansinio, Gaivinimo Korporacijos. Tada Jones šinkuotų WPA pinigus kaip paskolas didiesiem kapitalistam ir kiek tik galėdamas siaurintų WPA viešus pašalpinius darbus.

La Guardia Sako Amalgameitam: Progresyviai Turi Vienytis, prieš "Politinius Tarakonus."

Atlantic City, N. J.— Amalgameitų Siuvėjų Unijos suvažiavimas griausmingais delnų plojimais sveikino New Yorko miesto majorą La Guardią, kada jis pareiškė, kad **"visi progresyviai amerikiečiai, vyrai ir moterys, turi laikytis išvien—mes negalime skirstytis, jeigu norime išlaikyt amerikonišką gyvenimo laipsnį."** Nes senųjų partijų atžagareiviai darbuojasi išvien, idant sumušt visokius pažengesnius įstatymus bei jų sumanymus; jie sutartinai kovoja prieš darbo valandų-algų nustatymo bilių ir nori "badu priverst" darbininkus jiem pasiduot, sakė majoras La Guardia.

Jis šaukė apvienyt unijinį darbininkų judėjimą (Darbo Federaciją su CIO) ir vienytis su farmeriais. La Guardia perspėjo, kad laike ateinančių rinkimų atsiras visokių "politinių tarakonų," kurie vadinsis "darbininkų draugais." Jis patarė remti tik tokius kandidatus, kurie jau iš pirmiau bus įrodę, kad jie ką nors veikė darbo žmonių naudai ir yra šiuom bei tuom pasiaukoję jiems.

Ginkluoti Fašistiniai Padaužos Išvaikė WPA Streiko Pikietus

Camden, N. J. — 160 fašistinių padaužų, ginkluoti šautuvais ir buožėmis, išblaškė WPA streiko pikietininkus, kurie norėjo išvest streikan ir Lindenwold pašalpinius žvyro darbininkus.

Hitlerio Ginklai Brazilijos Fašistų Sukilime

Rio de Janeiro, Brazilija. —Šalies prezidentas G. Vargas pareiškė, kad tai su "užsienine pagelba" žaliamarškiniai, naziški Brazilijos fašistai padarė sukilimą prieš jo valdžią. Pas juos sučiupta daugis vokiškų ginklų.

Washington. — Du buvę senatoriai už kyšius tarnavo radio trustui,—skundžia kongresmanas McFarlane.

MINISTERIS HULL SUSTABDĖ ĮNEŠIMĄ PRALEIST GINKLUS ISPANIJAI

Chinai Veja Japonus Lauk Iš Shansi Provincijos

Hankow, Chinija. — Chinai laipsniškai atima iš japonų visas pozicijas Shansi provincijoj, apart geležinkelių sričių. Bet ir ten chinų partizanai nuolat atakuoja priešus. Spėjama, kad visa Shansi bus apvalyta nuo Japonų.

Suardyta Naziška Vengrijos Ministerija

Budapest, Vengrija. — Senasis ministeris pirmininkas dr. K. Daranyi davė perdaug valios hitlerininkams Vengrijoj. Todėl prieš jį sukilo seimas, ypač senatas. Bijojo, kad tokia Daranyi'o politika gali davest iki to, kad Hitleris pasijungs Vengriją.

Valdovas-diktatorius Horthy paskyrė Bela Imredy sudaryt naują ministerių kabinetą, kas Belai jau ir pavyko. Jis dabar yra premjeru ir prekybos ministeriu; grafas Teleki, žinomas geografas, vidaus reikalų ministeriu ir tt.

Japonai Jau Pasiekė Lung-Hai Geležinkelį

Shanghai. — Japonai praneša, kad jų armijos dalis dasigrūmė iki svarbiojo chinų geležinkelio Lung-Hai ties Wangchi ir susprogdino ten jo tiltą, į vakarus nuo Suchow.

Hankow. — Chinų armija tvarkiai pasitraukė atgal iš tų vietų centraliniame fronte, kur japonai gręsė apsupt chinus.

Prez. Rooseveltas Pasveikino Amalgameitų Suvažiavimą

Atlantic City, N. J. — Prezid. Roosevelt atsiuntė sveikinimo telegramą Amalgameitų Siuvėjų Unijos suvažiavimui. Širdingai dėkojo unijai už pritariančias Naujajai Dalybai rezoliucijas ir už politinę paramą apskritai. Prezidentas žadėjo varyt pirmyn darbą daugumos naudai.

HITLERIS PROTESTUOJA PRIEŠ NAZIŲ AREŠTUS BRAZILIJOJ

Rio de Janeiro, Brazilija. —Hitleris atsiuntė protestą Brazilijai, kad jos valdžia suėmė šešis Vokietijos piliečius. Jie areštuoti kaip veikėjai žaliamarškinių fašistų sukilimo, kur jie siekė nužudyt prezidentą G. Vargasą ir užgrobt valdžią.

ORAS

Šiandien giedra ir šilčiau. — N. Y. Oro Biuras.

NAZIAI VEŽA AMERIKOS BOMBAS FRANKUI

Washington. — Amerikos valstybės ministeris Cordell Hull parašė laišką senatoriui K. Pittmanui, pirmininkui senatinės užsienių reikalų komisijos,— balsuot prieš senatoriaus Nye sumanymą, kuris reikalauja nuimt embargo ir praleist karo reikmenis Ispanijos respublikai. Taip senatinė komisija 17 balsų prieš 1 ir atidėjo tą sumanymą neribotam laikui.

Ministeris Hull savo laiške, be kitko, sako, kad atidaryt ginklų praleidimą Ispanijos respublikai tai gręstų įvelt Ameriką į karą su tūlomis Europos šalimis; todėl Amerika ir toliau, girdi, turi "laikytis bepusiškai."

Gal jis "bepusiškumu" vadina ir tai, kad naziai keturiais laivais išvežė iš šios šalies 80,000 orlaivinių bombų generolui Franco'ui?

Kai kurie nariai Roosevelto valdžios pirmiau buvo palankūs praleidimui ginklų Ispanijai, bet dabar juos paveikė Anglija ir katalikų dvasiškiai.

Socialistas Organizuoja Belgijos Kabinetą

Brussels, Belgija. — Pasitraukė Belgijos premjeras P. E. Janson su savo ministerių kabinetu, kada katalikai ir fašistai seimo nariai, sudarydami daugumą, atmetė Jansono finansinius planus. Katalikai reikalavo griežtai numušt valdžios išlaidas, ypač bedarbių reikalam ir socialiams pagerinimams.

Atsistatydinus Jansono ministerių kabinetui, karalius pakvietė socialistą Spaaaką suorganizuot naują kabinetą. Spaak bandys sudaryt sąjunginę valdžią: iš socialistų, liberalų ir katalikų. Jis reikalaus, kad seimas duotų jam plačių teisių pertvarkyt valstybės finansus.

T. Lyga Ragina Savo Narius Paremt Chiniją

Genėva. — Tautų Lygos Taryba slaptame posėdyje priėmė rezoliuciją, kur stipriai ragina šalis, priklausančias Lygai, remt Chiniją prieš Japoniją, kaip praneša United Press geg. 14 d.

Mexico City. — Anglija atšaukė savo atstovą iš Meksikos.

Barcelona, Ispanija. — Liaudiečiai atmušė fašistų atakas visoj linijoj nuo Teruel iki jūros.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year....	$6.00
Foreign countries, per year...	$6.50
Canada and Brazil, per year..	$5.50
United States, six months...	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months...	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Antroji LDS Sporto Olympiada

Prieš du metu Lietuvių Darbininkų Susivienijimo sportininkai buvo suruošę savo olympiadą Rochestery, laike LDS Trečiojo Seimo. Tai buvo pirmas rimtas bandymas suįdominti sportu ne tik platesnes jaunimo mases, bet ir pačius LDS suaugusiuosius narius.

Šiemet įvyks antroji LDS jaunimo sporto olympiada. Šiemet ji turėtų būti kur kas pasekmingesnė, nes ruošiama rūpestingiau ir iš anksčiau. Be to, šiemet LDS eilėse randasi daugiau jaunimo ir patys sportininkai bus geriau prasilavinę. Svarbu ir tai, šiemet olympiada įvyks Pittsburghe, kuris yra kur kas didesnis negu Rochesteris ir stovi Amerikos lietuvių kolonijų centre, vadinasi, lengviau pasiekiamas.

Rašydamas "Tiesoj" apie olympiadą, LDS Jaunimo Komiteto sekrt. J. Ormanas, žymi:

> LDS Jaunimo Komitetas jau turi pranešimus, kad ruošiasi Olympiadoj dalyvauti jaunuolių kuopų nariai iš sekamų miestų: **Chicago, Detroit, Cleveland, Kenosha, Wisconsin, East St. Louis, Ill., Buffalo, N. Y., Shenandoah, Pa., Binghamton, N. Y. New Yorko, New Jersey, Connecticut, Massachusetts ir Philadelphia.** Be abejonės, pittsburghiečiai LDS jaunuoliai irgi neatsiliks.
>
> LDS Olympiadoj gali dalyvauti jaunuolis, LDS narys, nepaisant ar jis priguli prie LDS jaunuolių ar suaugusių kuopos. Tik reikia išpildyti tam tikrą registravimo blanką ir laiku prisiųsti Jaunuolių Komitetui. Todėl, šia proga, norime priminti visoms LDS kuopoms, kaip suaugusių, taip ir jaunuolių, kad dar smarkiau imtųsi rengtis prie pasiuntimo Olympiadon kuodaugiausiai sportininkų. Ypatingai svarbu tai apsvarstyti sekančiuose LDS kuopų susirinkimuose.
>
> Mes visi žinome, kad ne visi jaunuoliai, prigulinti prie LDS, yra jaunuolių kuopose. Kaip yra daug jaunimo suaugusių kuopose, taip yra ir nemažai gerų jų tarpe sportininkų.
>
> Reikia, tad, tiems jaunuoliams, kurie priguli suaugusių kuopose, suteikti progą dalyvauti Pittsburghe LDS Olympiadoj ir LDS jaunimo Konferencijoj. Renkant delegatus ir tvarkant kelionės reikalus į seimą nuvažiuoti, nereikia pamiršti apie jaunuolius. Sporto Olympiadoj bile LDS narys, esantis gerame stovyje, gali dalyvauti. Į LDS Jaunimo konferenciją, kuri įvyks laikę LDS Seimo, taip pat Pittsburghe, vieną delegatą galima rinkti nuo penkių jaunuolių narių toje kuopoje, nepaisant ar tie jaunuoliai yra suaugusių kuopoj ar jaunuolių kuopoj.

Olympiada įvyks rugpjūčio 14 d., gražiausiam Pittsburgho parke—Schenley Park. O rugpjūčio 15 d. prasidės Ketvirtasis LDS Seimas.

Užsienių Prekybos Monopolija Sovietų Sąjungoj

Po Didžiosios Socialistinės Spalio Revoliucijos prieš jaunąją Sovietų respublikos vyriausybę atsistojo klausimas, kaip kovoti su kontr-revoliuciniais kapitalistiniais elementais ir užtikrinti socializmo laimėjimą. Prekyba su užsieniais buvo vienas tokių kanalų, kuris stiprindavo vidaus kontr-revoliucinę buržuaziją. Prekių mainai su užsieniu būtini, tačiau palikti tuos mainus nekontroliuojamus, reikštų atsisakyti nuo socializmo pozicijų Sovietų Sąjungoje stiprinimo. Juk buvo aišku, kad buržuazija, tai yra pirkliai importuos ir eksportuos tokias prekes, kurios duos daugiau pelno jų kišeniui, o ne kokios bus naudingos socializmo statybai. Kad užkirsti kelią buržuazijos spekuliacijoms ir garantuoti socializmo pastatymą, Sovietų valdžia įvedė užsienių prekybos monopolį. Prekių įvežimą ir išvežimą į užsienį pasiėmė į savo rankas socialistinės valstybės vyriausybė.

Užsienių prekybos monopolį Sovietų valdžia įvedė 1918 m. balandžio 22 d. Dvidešimt užsienių prekybos monopolio gyvavimo metų pilnai pateisino dėtas tam monopoliui viltis. Iš buržuazijos stiprinimo įrankio užsienių prekyba Sovietų valdžios rankose liko socializmo statybos įrankiu.

Ar galima būtų pravesti Sovietų šalies industrializaciją be užsienių prekybos monopolio? Ne, negalima. Šalies industrializacijai reikėjo įvežti daugybę moderniškų mašinų iš priešakinių kapitalistinių šalių. Sovietų šaliai laikinai teko atsisakyti nuo kaikurių kasdieninio vartojimo prekių įvežimo, kad galima būtų įvežti mašinas. Be užsienių prekybos monopolio šito negalima būtų pravesti. Per dvi penkmetines mašinų statybos ir metalurgijos gigantams, traktorių fabrikams, chemijos, elektrotechnikos įmonėms buvo įvežta iš užsienio mašinų už 8,3 miliardo rublių. Kapitalistinės firmos nedavė Sovietų Sąjungai prieinamų kreditų, ir visą tą sumą reikėjo sutaupyti atitinkamai tvarkant užsienio prekybą, aukso išvežimą ir kitus šalies resursus.

Staliniškų penkmetinių metu Sovietų Sąjungoje buvo sukurta spalvotų metalų gamyba. Ir šios rūšies gamybai išvystyt teko įvežti iš užsienio mašinų už 2 miliardus rublių.

Dėka tokios Sovietų valdžios industrializacijos politikos, dabar Sovietų Sąjungos pramonė gali pastatyti visas, kokios tik pasaulyje yra, mašinas. Iš mašinų dabar Sovietų valdžia įveža tik technikos naujienas arba tokias, kurios būtinos kokios nors pramonės šakos greitesniam išvystymui.

1931 m. Sovietų Sąjunga importuodavo iš užsienio 32,7% savo krašte pagaminamos geležies, o 1936 m. jau tik 1,2%. Aukštų rūšių plieno 1932 m. įvežė 16,8% viduj pagaminto kiekio, o 1936 m. tik 2,7%. Tai rodo, kad Sovietų pramonė jau pajėgia savo jėgomis aprūpinti greit augančius šalyje mašinų pareikalavimus.

Per 20 monopolio metų įvežta iš užsienio už 41,3 miliardo rublių, o išvežta už 38,9 miliardo rublių. Jei prieš karą (1909-1913 m.) carų Rusijos eksporte žemės ūkio gaminiai užimdavo 70,6%, o pramonės gaminiai—29,4%, tai antrosios penkmetinės (1933-1937) Sovietų eksporte žemės ūkio gaminiai sudarė 27,6%, o pramonės gaminiai—72,4%.

Pradedant nuo 1933 m. Sovietų užsienių prekybos balansas aktyvus, tai yra šalis kasmet daugiau išveža negu įveža. Turint omenyje, kad Sovietuose smarkiai auga aukso gamyba ir kad šalies mokamasis balansas aktyvus—visa tai leidžia Sovietų valdžiai sukaupti aukso ir svetimų valiutų vis naujus išteklius, o tai padeda stiprint Sovietų valiutą, didina šalies finansinį pajėgumą, didina jos turtus.

1913 m. carų Rusija eksportuodavo užsienin 11,6% visos savo produkcijos, tuo tarpu Sovietų Sąjungoje 1930 m. buvo eksportuota 3,5% visos gamybos, o 1937 m.—apie 7%. Tai reiškia, kad Sovietų Sąjunga techniniai ekonominiu atžvilgiu pasidarė nepriklausoma nuo kapitalistinio pasaulio rinkos. Gi tokios šalys, kaip Anglija eksportuoja 25% savo produkcijos, Jungtinės Amerikos Valstijos—16%, Belgija—50%. Visa tai nereiškia, kad SSRS nori atsirubežiuoti nuo kapitalistinio pasaulio. Ne. Socialistinė visuomenė negali būti absoliučiai užsidarius. Sovietų Sąjunga ir toliau ves prekybą su užsieniais ir kovos už taikos išlaikymą.

Po dvidešimties Sovietų užsienių prekybos monopolio gyvavimo metų aišku kiekvienam, kokią rolę tas monopolis sulošė socializmo statyboj ir kaip smarkiai klydo kadaise tie komunistai, kurie reikalavo tą monopolį panaikinti.

A. Ramutis.

26-IV-38.

Argentinos Lietuvių Balsas

Argentinos Lietuviai Pageidauja, Kad Vilniaus Grąžinimo Lietuvai Klausimas Be Atidėliojimo Būtų Iškeltas Tarptautiniam Forume.

Imperialistinės lenkų valdžios ultimatumas Lietuvai sujaudino viso pasaulio lietuvius. Kiekvienas lietuvis, kad ir tolimiausioje pasaulio dalyj gyvenąs, piktinosi ir piktinasi lenkų smurtu prieš Lietuvą. Neramus laukimo momentas buvo 1938 metų kovo mėnesio antros pusės pradžioj, kada lenkų imperialistai grumojo okupuot Lietuvą, jeigu Lietuvos vyriausybė neišpildys jų ultimatume patiektų Lietuvai reikalavimų ir jeigu neužmegs diplomatinių ryšių su Lenkija, okupavusią mūsų Vilnių.

Argentinos lietuviai, drauge su viso pasaulio lietuviais, savo mintyse turėjo brangų mums Vilniaus vardą. Mes kelis kartus rinkomės ir svarstėme, kas daryti, prieš ką protestuoti, kaip reikalauti, kad lenkai pildytų Suvalkuose 1920 metuose duotus Lietuvai pasižadėjimus, kuriais einant jie pripažino Lietuvos istorinę sostinę Vilnių Lietuvai.

Dabar jau matome, kad Lietuvos vyriausybė užmezgė diplomatinius santykius su Vilnių okupavusiais lenkais, pradėjo pašto, telegrafo, telefono susisiekimą, atnaujina susisiekimą geležinkeliais ir tt. Bet Kaune ir Varšavoje besitęsiančiose Lietuvos ir Lenkijos vyriausybių komisijų derybose visiškai neminimas Vilniaus vardas, nekalbama apie jo grąžinimą Lietuvai. Tas reiškinys skaudžiai slėgia Argentinos lietuvių dvasią.

Dėl to mes vienbalsiai protestuojame prieš Lenkijos imperialistinės vyriausybės vartojimą smurto prieš Lietuvą ir pageidaujame,

kad Lietuvos vyriausybė tarptautiniame forume be atidėliojimo iškeltų Vilniaus grąžinimo Lietuvai klausimą ir kovotų už lenkų okupuotų Lietuvos teritorijos dalių grąžinimą Lietuvai. Tokią Lietuvos kovą parems visi Argentinos lietuviai.

Idant visa mūsų tauta, idant plačiosios Lietuvos gyventojų masės laisvai galėtų Vilniaus grąžinimo Lietuvai klausimą spręsti, pageidaujame,

kad Lietuvoje būtų atsteigta Lietuvos Nepriklausomybės Deklaracijoje pabrėžtoji demokratinė valdymosi sistema ir kad plačiosios gyventojų masės turėtų savo atstovybę iš savo kandidatų rinktame Seime, steigiamojo Seimo numatytais Konstitucijos dėsniais.

Jau antras mėnesis Europos telegrafo agentūros visame pasaulyje skleidžia gandus, būk Lietuvos vyriausybė priėmusi visus šešis lenkų ultimatumo punktus, kurių ketvirtame buvo reikalaujama išbraukt Vilniaus, kaipo Lietuvos sostinės vardą iš naujosios Lietuvos Konstitucijos. Taigi, kad tiems gandams užkirsti kelią, mes kartojame savo pageidavimą,

kad Lietuva jieškotų draugų demokratinių valstybių tarpe ir kad Vilniaus grąžinimo Lietuvai klausimas be atidėliojimo būtų iškeltas tarptautiniame forume.

Šie pageidavimai oro paštu siunčiami svarbesniems lietuvių spaudos organams ir Lietuvos Telegrafo Agentūrai "Eltai" Kaune.

Pasirašė:

Antanas Šiaudvytis,
Susivienijimo Lietuvių Argentinoje 1 sk. sekr.

Kastantas N. Norkus,
"Argentinos Liet. Balso" Redaktorius.

Kazys Vainonis,
Arg. Lit. Komit. Gelb. Isp. Liaud. pirmininkas.

Tadas Adomonis,
Argentinos Liet. Spaudos B-vės "Talka" pirmininkas.

Juozas Baltušninkas,
"Momento" redaktorius.

Danielius Jokubonis,
"Liaudies Teatro" Sekretor.

Juozas Miliauskas,
Arg. Lit. Komit. Liet. Soc. Kal. Š. K. pirmininkas.

Kostas Šimkus,
Argentinos Liet. Sporto Kliubo pirmininkas.

Buenos Aires,
Balandžio mėn. 30 d., 1938.

PASTABOS

Popiežius Vienaip, Vyskūpas Kitaip

Rymo papa smerkia demokratiją, remia visokius padaužas kovai prieš darbo klasę. Gi andai vienas vyskūpas Meksikoje pasielgė kitaip, jis per pamokslą ir kitaip ragino žmones remti Meksikos valdžią.

Valdžia nuo Dievo

Pasaulyj yra visokių valdžių, fašistinių, demokratinių, socialistinių ir tt. Tat, jeigu kunigų pasakojimu tikėti, kad valdžia nuo dievo, tai kam jie stoja piestu prieš demokratines valdžias? Juk Ispanija, Meksika, Francūzija, Rusija ir kitos, taipgi nuo dievo valdžios, o, be to, kunigai irgi nuo dievo, taigi jie privalo pritarti toms valdžioms ir padėti. Bet ar daro taip dievo tarnai dievo valdžiai?

Ne su Dievu, bet su Velniu

Ispanijos liaudis išsirinko valdžią balsavimu, liaudis davė pasitikėjimą valdžia. Tai valdžia nuo dievo, bet štai atsiranda niekeno nerinktas ir išdygsta velnio perukas Franco. Čia tai bus ne nuo dievo valdžia, bet nuo velnio, ar kokio ten belzabubo, o kunigai palaiko ryšius su tuo belzabubo tarnu Franco, o ne su dievo valdžia, kurią išrinko liaudis.

Velnias su Jumis, tik "Petra-Skatikių"

Užgrobus Hitleriui Austriją, Rymo papa užsirūstino dar smarkiau, bet štai mato jis, kad dar gal galima padaryti bus su Hitleriu biznis, taigi balsuokit ir būkit paklusnūs Hitleriui, bile tik "petra-skatikių" bus.

Bet klausimas, gal Hitleris norės pats tapti petra-skatikių kolektuotoju? Juk jau gaivina senovės "Bertą", o mūsų garsus rėksnys Adolfas norės, kad jam šventai tikėtų, kaipo į kokį "fliukterį" ir ant jo aukuro aukuotų tuos skatikus. Taigi prie to einama. Apsižiūrėk, Rymo papa, konkurentas auga. Skatikų gausi mažiau.

Juozelis.

Cleveland, Ohio

Pasekminga Motinų Dienoj Taikos Paroda

Gegužės 8 d. tūkstančiai dalyvavo Motinų Dienoje taikos parodoje. Didelės iškabos su įvairiais prieškariniais obalsiais, daug įvairių organizacijų ir grupės žmonių maršavo, pasmerkdami fašizmą ir žmogžudingąjį karą.

Maršuotojai stebino apie septynias dešimts tūkstančių žmonių, susikimšusių šaligatviais.

Labiausia stebino maršuotojai chiniečiai ir japonai savo tautiniuose kostiumuose, kiti jų — karo fronto kariniuose aprėdaluose.

Motinų taikos parodoje dalyvavo daug visokių tautų žmonių, todėl ši paroda atrodė gana spalvuota.

Šiais metais lietuviai irgi gerai parodoj pasirodė. Lietuviai savo grupės priešakyje nešė keturias vėliavas: L.D.S. vėliava, Lietuvos ir dvi Amerikos vėliavas.

Lietuvių organizavimui prie motinų dienos daugiausia darbavosi L.D.S. 4-to Apskr. valdyba ir Moterų Kliubas, kurį draugė J. Bondžinskaitė būdama Clevelande suorganizavo.

Lyros Choras ir L.D.S. jaunuoliai taip pat skaitlingai maršavo Motinų Dienoje. Lietuvės moterys buvo gerai susiorganizavusios, todėl jų daug dalyvavo šioj parodoj. Lietuvių maršavo į Public Square apie keturi šimtai. Todėl lietuviai šiemet galėjo prisilyginti tarptautinėj parodoj prie kitų tautų.

—I. A. V.

Išnyko 87 Medicinos Kolegijos, o Nesumažėjo Naujų Daktarų Skaičius

1906 metais medicina buvo mokinama 154-riose kolegijose Jungtinėse Valstijose. Dabar tėra tik 67 tokios kolegijos, bet jos kasmet duoda ne mažiau naujų daktarų, kaip 32 metai atgal.

Septyniolikoje iš dabar veikiančių medicinos kolegijų tas mokslas dar persilpnai stovi, sako Columbijos Universiteto medicinos skyriaus galva dr. Rappleye.

ŠYPSENOS

Mažeikių Reporterio Užrašai

Bajorė iš Ventos pusės turguje kovo 18 d.

—Čy umieš po polski rokouteis? Po ile stojet kiaušinuki?

Žemaitis:

—Vo kou če bliurbi, rūpuže tu, užsėmėslyja daba kap gervė klegėte!

Bajorė:

—Ach ty cham, ja tau pakažė, počekai, užeis poliacy. Jutro jau paims Muravjovą. Bendziš znat, jak su manim čeba kalbėti...

Trečias Puslapis

Nesijuokit, Mažeikiai rimtai konkuruoja Kaunui! Vietoj Kauno kavinės—Br. Šadauskų alaus butelis su buterbrodu ir česnakais, vietoj automato — kioska ant kampo!...

Ketvirtas Puslapis

Galim sutikti, kad ant turgavietės kvepia — juk tenai beveik vidury stovi "raudonoji kazerma." Bet kad tuo pačiu paraku tam tikrom dienom kvepia "Vasario 16 d." gatvėj, tai jau tiesiog komplimentas...

Penktas Puslapis

Gimnazistai rėkia: "Gelbėkit! Fokstrotą ir tango leido šokti, o dabar tai jau sportininkai su matematikais apsėdo. Sako: "Fokstrotuoti tai moki, o kiek bus a plus 2 su minusu kvadrate?" Tai esąs jiems tikras gibelis. Et, šaukit, kiek norit, vistiek nieks neišeis. Į chorą neims taip ar taip—juk ir gimnazijoj vedama nesikišimo politika.

Šeštas Puslapis

Naujiems banko pastatams potvynio pavojus praėjo. Aiškinant potvynio priežastis, nustatytą, kad jis kilęs iš prileisto limonado, neturint jo kur dėti. (Citrininio, po 20 ct. butelka)...

Likusius puslapius kažkoks tipas su rudais plaukais išplėšė, bedarant iš J. S. O. kliubui veltui siunčiamo "Apžvalgos" numerio ištraukas.

("Kuntaplis")

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Turiu sesutę Sovietų Sąjungoj, ir nežinau, kur jinai dabar randasi. Kokiu būdu galima būtų ją surasti? Kokia 12 metų gyveno Kijevo guber. mieste Sut.

Malonėkit pranešti per "Laisvę," už ką iš kalno tariu ačiu.

J. Pelakauskas.

Atsakymas

Nežinom, kur draugas turėtumėte kreiptis, idant gavus reikalingas informacijas. Mat, Sovietų Sąjunga yra milžiniška šalis ir sunku kiekvieną žmogų sužinoti, arba surasti. Tačiau pabandykite rašyti į to miesto valdžią ir klauskite, gal ir sujieškos. Paduokite visas smulkmenas apie savo sesutę.

A.L.D.L.D. Diskusijos

Kas, Mano Supratimu Taisytina

Kadangi liepos 1--2 dd. 1938 metais, šaukiamas visuotinas ALDLD delegatų suvažiavimas, tai noriu išsireikšti. ALDLD delegatų bus vienu iš vyriausių darbų aptarti mūsų kultūros ir apšvietos darbą. Mano supratimu, mažai kas yra taisytina, kas naujo pridėti. Mūsų knygos, brošiūros ir "Šviesa" yra užgirtina apšvieta, kultūrinis darbas.

Bet, kad geriau nustačius ateities darbus, tai reikalinga bus suvažiavimo delegatams nutiesti tam planus. Aš manau, reikia pakelti duokles iki $1.75 ir leisti apdarytas knygas. Gero turinio mokslišką knygą visados verta kietai apdaryti. O kad "Šviesą" padaryti sunkesnio turinio žurnalu, kad būtų daugiau teoretinių ir mokslinių raštų, tai, mano nuomone, nebūtinai reikalinga.

O kas del dienraščio "Laisvės", tai reikia taktiką pagerinti. Bile kokių trockistų a p g a r s i n imų netalpinti. Skaičiau aprašymą tulo wilkesbariečio, kuris save statosi progresyviu, bet tam elementui niekas netinka, ir viskas negerai. Toki yra gryni sumišėliai ir tokiems neturėtų būti vietos mūsų laikraštyje.

P. J. Pabalis,
ALDLD 39 Kp. Sekr.

Ir Mano Žodis A.L.D.L.D. Reikalais

Atydžiai perskaičiau d. Buivydo rašinį, kur jisai ragina ALDLD narius, kad nubalsuotų paleisti nors labai mažai apmokamą centro sekretorių. Tai, man atrodo, niekuo neapgalvotas to draugo išsireiškimas ir dar šitame laike, kada kultūros draugija, kokia yra mūsų ALDLD, be sekretoriaus, tai būtų lyg toji avelė be galvos ir iš visų galų pradėtų merdėti, kaip ta vėlė šalnos pakirsta.

Buivydas sako, keli metai atgal, kada prie draugijos vairo stovėjo daktaras Petrika su Ch. Steponavičium, tai ALDLD buvo pasiekus su viršum 5,000 narių. Bet gi reikėtų atsižvelgti, koki tada buvo ir dabar yra laikai. Aš esu tikras, kad jeigu drg. Šolomskas nebūtų stojęs sekretoriauti, tai šiuomi laiku draugijoj gal būt nelikę poros tūkstančių narių. Bet jam sugabiai darbuojantis ir nuolatos agituojant, kaip mokėti duokles, taip simpatikams rašytis prie jos, draugija ne tik nenupuolė narių skaičiumi laike tokios baisios bedarbės, bet dar gerokai pakilo, kaip matome iš jo raportų "Laisvėje".

Šolomskas turėtų ir ant toliaus pasilikti savo vietoj ir jam ne sumažint algą, o padidinti. Draugija negali norėti, kad jai draugas dirbtų už dyką. Su tuščiu pilvu negali jokis draugas ilgai darbuotis dėl visuomenės.

Dar Buivydas sako, jeigu "Laisvei" reikia redaktoriaus, tai tegul dirba Šolomskas. Bet kad "Laisvei" ir su dabartiniais redaktoriais labai sunku verstis, o Šolomskas, kaip pusininkas, jai daug padeda ir jo raštus skaitytojai myli.

O kas link "Šviesos", tai geriau būtų, jeigu ją sulaikytų, o išleistų po porą arba ir vieną didesnę knygą ant metų. Man "Šviesa" ir nepatinka, nes jos raštai, kad ir geri ir patraukianti, geri straipsniai, bet ji perdaug maža, tik 30 puslapių, tai tik vienam vakarui skaitymo. Bet tai gal tik su manim taip, nes aš pripratęs greitai skaityti, užtai "Šviesa" nepatenkintas. Bet tai bus valia didžiumos narių, o ne mano vieno.

J. Žilinskas,
Suffield, Conn.

Ir Mano Mintis ALDLD Reikalais

"Laisvės" No. 103, už gegužės 3 d., rašo J. Buivydas, kas reikia pakeisti ALDL Draugijoj. Keista, kad taip žiūrima į Draugiją ir kaip neapsvarsčius siūloma greitos reformos — neapmokamas Centro Sekretorius ir panaikinimas žurnalo "Šviesos". Puiki ekonomija, bet ar tai galima?

Kas gi norės nemokamai sekretoriauti virš 5,000 narių Draugijai? To ir reikalauti negalima. Na, jeigu atsirastų laikinas, tai jis greitai pailstų ir kas tada nukentėtų, jeigu ne Draugija?

Kas link "Šviesos", tai, tiesa, kad joj nėra viskas, kas turėtų būti, bet ją galima leisti, tobulinti, o ne naikinti. Nežinau, kaip kiti žiūri į žurnalą "Šviesą", bet man išrodo, kad ALDLD negali apsieiti be žurnalo.

Kas link knygų, tai turime visokių. Apysakos, kaip "Povilas Jurka", žinoma, nekokios, bet kiek patirta, tai pradiniams skaitytojams patinka. Na, o kaip su "Gamta ir Žmonės", tai ko jai trūksta? Skaityk, studijuok, pabaigęs ir vėl skaityk ir džiaugkis. Visko, ko ALDLD trūksta, tai gabių organizatorių, agitatorių ir knygų platintojų. Mes visi užimti savais reikalais ir kitų draugijų reikalais ir negalime persistatyti ALDLD svarbią vertę.

V. J. Kasparas,
ALDLD 5-tos Kp. Sekr.

Philadelphia, Pa.

Iš "Laisvės" Bankieto

Šiemet berengiant "L." bankietą įvyko nesmagumų dėlei Lietuvių Tautiškos Salės naudojimo. Per masinius "Laisvės" kliubo susirinkimus veik vienbalsiai likosi nutarta duoti salę su drauginga kooperacija. Visi džiaugėsi, kad lietuvių centre atsibus toks pokilis, iš kurio permatė daugelis kliubiečių naudą pačiam kliubui. Bet štai prieš pat bankietą apie 2 savaitės iš anksto tūli kliubo "geradariai", stovėdami valdyboj ir direkcijoj, darė viską, kad tik užkenkti parengimui ir nedaleisti įvykdinti minėtoj salėj. Jie sugalvojo šitokį planą: būk kas nuėjo iš mūs į miesto rotušę ir pareikalavo kokio permito Komunistų Partijos vardu. Mūsų komisija apie tokius dalykus nieko nežinojo, o dagirdę, tuojau patyrė dalykus ir bankietas likosi iškeltas iš tos svetainės į kitą salę ant gegužės 1 d., nes nebuvo galima gauti svetainę ant tos pačios dienos. Ar tie vyrai nepaaiškintų, kodėl Republikonų Pašelpiniam Kliubui nereikėjo permito? . . . Nors logiškai imant, tie patys darbo žmonės, smulkūs biznieriai, kurie daro pragyvenimą iš tų pačių žmonių, didžiumoj priklauso prie tų pačių kliubų ir kitų organizacijų,—rodos, neturėtų jokio pamato kenkti. Bankietas likosi nukeltas į gegužės 1 d., nes salės negavom, o gegužės 8 d. jau rengė Lietuvos Dukterų Draugystė pikniką, tad nenorėjom pakenkti.

Toj pačioj dienoj buvo kokios saliuninkės dukters vestuvės, į kurias sutraukė daug biznierių ir šiaip žmonių. Vadinasi, dalį žmonių nutraukė. Kitą parengimą turėjo sklokos likučiai, kurie rengė koncertą. Nors jiems buvo pranešta nukelti ant balandžio 24 d., bet kur tau,— jie manė "subankrūtinti "L." bankietą . . . Jie smarkiai mobilizavosi, bet iš tų žmonių atvyko ant mūs bankieto ir keletas pakartojo tą patį: "62 žmonės buvo." Sorkininkas Rutkauskas, pasekęs buvusio aidoblisto Geležėlės maniją, bandė užžavėti savo "mases," bet ir tie murmėdami trukdė didelio "veikėjo" kalbą. Šitas gaivalas buvo kada prisiplakęs ir prie mūs judėjimo, gi vėliau jis pabėgo, ir dabar tas elementas darbuojasi fašistų naudai. Nebūtų įstabu, jei nebūtų dirbtuvės vergas, kuris sunkiai prakaituoja beprosydamas įvairias drapanas.

Į "Laisvės" bankietą publikos suvažiavo veik pilna svetainė ir mažai ką pakenkė, išskyrus tas vestuves.

Apie programą reikia pasakyti, kad publika labai gerėjos jos įvairumu. Lyros Choras iš Philadelphijos atidarė programą, sudainuodamas labai vykusiai keletą dainų po vadovybe Nelės Statkevičiūtės.

Lilija Russo šoko solo moderniškus šokius, tai buvo naujanybė; publikai labai patiko. Jinai pasižymėjus šokikė.

Dvynukės šokikės Szipowitziūtės tarnauja mūsų programose nuo pat jų kūdikystės laikų. Jodvi šį sykį šoko akrobatiškus šokius, paįvairindamos programą. Jodvi gerokai gavo aplodismentų nuo mūsiškės publikos.

Lyros Choro merginų grupė, po vadovybe N. N. Statkevičiūtės, perstatė šių dienų vaizdą sąryšyj su fašizmo nelaisve. Visos merginos buvo surakintos ir laikomos vergijoj, o F. Urlakis užėmė Hitlerio vietą su nagaika, gi vėliau pasirodė kovotoja už laisvę F. Gidviliūtė su laisvės liuosavimo ideologine pritaikyta daina, kas padarė ant publikos ytin gerą įspūdį. Tai Nelės Statkevičiūtės darbas. Geras darbas.

Stanley Kuzmickas iš Shenandoah vėl linksmino Philadelphijos publiką. Philadelphiečiai myli jo dainavimą. Jis dainavo per du sykius. Taipgi dainavo Valukas iš Scrantono. Jis turi irgi gražų balsą.

Rusų-lietuvių grupė perstatė iš čigonų gyvenimo veikalaką. Čia buvo dainų, šokių, solistų, muzikantų. Publika patvirtino, kad buvo geriausia programos dalis. Prie šitos grupės daugiausiai pasidarbavo d. Vaidžiulienė. Taipgi d. Vaidžiulienė dainavo ir solo.

Laike programos kalbėjo d. R. Mizara, "Laisvės" redaktorius, aiškindamas visapasaulinę situaciją, juo labiausiai apie Ispaniją, kaip svarbu dabar ją remti. Ragino sušelpti Ispaniją. Taipgi aiškino apie "Laisvės" padėtį, kaip sunku verstis "Laisvei" šiuo krizio metu.

Buvo renkamos aukos pusiau Ispanijai ir "Laisvei." Surinkta $44.06. Pagal užrašų tų, kurie pridavė aukotojų sąrašus, aukavo sekančiai: Po $1: V. Urbienė, B. Liaudanskas, Renbukis, Joe Andrulis, S. Pečiulis, Stanys ir Stanienė, J. Rutkus, A. Bakšys, J. Reginevičius, P. Kunsevičius, Petrellas, Banilienė, Lastauskienė, Keršanskas, A. Samulionis. Po 50c: Medelienė, Banionis, H. Prots, Daulenskas, Rumbuskas, Bender; 30c aukojo Toleikis. Po 25c: Lumbeins, Vogonis, Budow, Dudonis.

Kurių vardai netilpo, malonėkit atleisti, nes nekurie užrašų sąrašus nepridavė iš priežasties įvairių užsiėmimų. Aukos priduotos į įstaigas. Prirengimo darbininkai, kukoriai ir abelnai prie bankieto darbininkai, kurių dirbo net 54, dirbo pasišventusiai ir aptarnavo visus. Galop maisto pritrūko ir dalis jų negavo net pavalgyti. Tvarka, santaika, žmonių smagumas, dainavimas, pasikalbėjimas iš kolonijų su draugais padarė gerą įspūdį ant visų.

Philadelphiečiai išreiškia visiems dėkingumą ir širdingiausį ačiu visiems programos dalyviams, darbininkams ir svečiams už gerą užsilaikymą.

Reporteris.

Jersey City, N. J.

Iš Susirinkimų

Gegužės 7 d. įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 133 kuopos susirinkimas. Dalyvavo gražus būrys narių. Galutinai priimta Patumsienė į LDS 133 kuopą. Nominuota LDS centro valdyba; jėjo nekurie nauji, nekurie seni. Priėjus prie LDS Seimo, delegatas nerinkta, palikta kitam susirinkimui. "Tiesos" reikalu narių mintys pasidalino. Vieni, sako, nereikalinga ir kad būtų "Laisvė" organu, kiti kalbėjo priešingai. Galutinas išvadas darysime birželio mėnesio susirinkime.

-:- -:- -:-

Tą pačią dieną įvyko ir ALDLD 16 kuopos susirinkimas. Pasimokėjo apie 12-ka narių metines mokestis. Išrinktas delegatas į ALDLD suvažiavimą, kuris įvyks liepos mėnesį, Brooklyne. Delegatas instruktuotas, kad stovėtų už "Šviesos" leidimą tokio formato, kaip yra leidžiama. Lankstymą "Šviesos" brošiūros formoj kuopa atmeta. 16-ta kuopa priešinga metinių duoklių kėlimui. Metinės mokestys turi pasilikti tokios, kokios dabar yra. Apdarymas knygų rado narių pritarimą, bet kuomet padaryta skaitlinė, kiek knygos lėšuoja apdaryti, tai nariai sutiko, kad knygos būtų leidžiama be apdarų. Parinkta aukų pasveikinimui "Vilnies" šėrininkų suvažiavimo. Surinkta $6. Aukavo po $1: A. Zavišius, J. B. Paserpskis, J. Kreivėnas, A. Žalgauskas ir A. Matulis. O. Sulaitienė 60 centų ir M. Sabaliauskas 40 centų.

-:- -:- -:-

Gegužės 8 įvyko Laisvės Draugijos susirinkimas. Narių dalyvavo vidutiniai. Svarbiausias dalykas, tai kalbėta užklausti LDS centro, kokiomis sąlygomis draugija galėtų prisidėti prie LDS. Iš draugijos pusės visos reikalingos informacijos LDS centrui pasiųstos ir lauksime nuo LDS centro sąlygų įstojimo, ir tuomet galutinai tarsime pusmetiniam susirinkime, liepos mėnesį.

-:- -:- -:-

Į pabaigą šio mėnesio vyksta į Lietuvą aplankyti giminių E. Iškauskienė su dukrele ir Marcinkienė. Linkėtina laimingos kelionės.

--: -:- -:-

Reakcija Laimėjo

Gegužės 7 d. Jersey City Journal Square aikštėje turėjo įvykti prakalbos už spaudos ir žodžio laisvę Jersey City. Kalbėti turėj du kongresmanai — O'Connell ir Bernard, abu demokratų partijos žmonės. Miesto administracija suorganizavo visą politinę mašiną po priedanga neįsileisti "raudonųjų į Jersey City." Trečiadienį ir ketvirtadienį prieš įvyksiantį viešą masinį susirinkimą buvo sušaukta visų reakcinių jėgų protesto susirinkimai ir duodama parama miesto majorui Frank Hague. Buvę neva karo veteranai, Unijų Hudson County centralinė taryba ir biznierių sąjunga visi vienu balsu šaukė "neleist raudoniesiem įsigalėt Jersey City." Reikia primint, kad vietiniai laikraščiai viešai rašė, jog visi minimi piliečiai bus apsiginklavę su gumi nėmis "paipomis" ir kitais įrankiais. Laikraščiuose didelė agitacija ir iškabomis nukaišyta miesto gatvės prieš minimą susirinkimą. Pagaliaus 7:30 valandą vakare susirinko minia apie 50,000 žmonių. Reakcionieriai demonstruoja su įvairiomis iškabomis. Sakoma, kanuolės kur tai buvo iškeltos, bet paslėptos namų stoguose. Muzikantų benas pasamdytas ir sakoma buvęs užkomanduotas, jeigu bus pradedama kalbėti, tai turi visi groti, kad negirdėtų, ką kalbėtojai kalba. Tačiaus reikia priminti, kad 50 tūkstančių minioj ne visi buvo reakcionieriai, buvo ir už žodžio ir spaudos laisvę nusistačiusių žmonių. Tačiau kalbėtojai nepasirodė. Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas išleido pareiškimą, kad nenori pralieti nekaltų žmonių kraujo. Tačiaus kiti po atviru dangum vieši susirinkimai bus bandoma laikyti ir iškovoti viešų susirinkimų laisvę.

K. Biuras.

Varšava. — Lenkijos valdžia pareiškė, kad jeigu kils Vokietijos karas prieš Čechoslovakiją, tai Lenkija užims tokią poziciją, kokia atrodys naudingesnė savo šaliai.

Tai Lenkų valdžios atsakymas į Francijos klausimą: kaip Lenkija laikytųsi, jeigu Hitleris užpultų Čechoslovakiją, o Francija eitų jai talkon?

Koncertas ir Vakarienė

Rengia Keturios Darbininkiškos Organizacijos

Svarbios Prakalbos

PO PROGRAMOS ŠOKIAI

Įžanga:
Iš Anksto 25c.
•
Prie durų 35c.
•
Vakarienei 50c.
•
Naudokitės Proga

Antanas Bimba
sakys prakalbą svarbiais šio momento klausimais.

Žymūs Talentai Iš Brooklyno Dalyvauja Programoje
•
Matykim ir Išgirskim Juos

Aldona Klimaitė
Koloratūra Soprano iš Brooklyn, N. Y.

Įvyks Šeštadienį
Gegužės 21 May 1938

BUS LIETUVIŲ SALĖJE
315 Clinton Street Binghamton, N. Y.

L. Kavaliauskaitė
Mezzo-Soprano iš Brooklyn, N. Y.

Pradžia 7-tą val. vakare

Pranas Pakalniškis
Tenoras iš Brooklyn, N. Y.

Len Girnio Orkestra Gros Šokiams
•
Bus Valgių ir Gėrimų

Apart talentų iš Brooklyno, programoje dalyvauja vietinis jaunų mergaičių chorelis, vedamas F. Žvirbliutės ir visiems gerai žinoma deklamatorka Alice Žemaitytė.

Visi Binghamtono ir apylinkės lietuviai esate nuoširdžiai kviečiami skaitlingai atsilankyti ir pasiklausyti gražių dainelių. Pas mus yra retenybė išgirst gerus dainininkus. Dabar turime tą progą. Jie bus čia, tai visi pasistengkime būt parengime smagiai praleist laiką ir išgirst geros programos.

Parašė M. ZOŠČENKO Vertė V. PAUKŠTYS

MĖLSVOJI KNYGA

II. "Meilė"

(Tąsa) 30.

Štai jis nuplaukė, o ji ir sėdi, kaip kvailė, svajoja apie įvairius, jau dingusius, dalykus. Na, eik ir paskalbk, jeigu nenori fizikine kultūra užsiimdinėti. Arba eik ir tam savo Gorbatovui lovą sutvarkyk. Ne! Sėdi—ir sėdi. Ir valgyti neprašo. Todėl po to, veikiausiai, lengvai sumišo ir iš vandenio negalėjo ant sausumos išsikepurnioti.

Na, kadangi ji jau galutinai nuskendo, tai mes nebandysime ją judinti įvairiomis įžeidžiamomis pastabomis.

Tai ve, apie septintą valandą Gorbatovas laivu sugrįžta iš tarnystos vietos. Jis sugrįžta iš tarnystos vietos ir tuojaus skubinasi pamatyti savo balandytę.

Jis pirmas nušoka nuo laivo. Ir ką nors neša rankose. Ar tai vaišių dovanėlę, ar kokį nors drabužėlį, ar naują stovylėlę.

Čia pat jis paduoda jai, ir per nugarą delnu lapsi, kvailioja, glamonėja. Ir kas jam! Jis, svarbiausia, jokio visuomeninio krovinio neneša ir visas užsidarė savo akiratyje ir savo švelniuose jausmuose.

Na, ji pažiūri ką jis atvežė, suraukia nosį ir eina savo plonomis kojytėmis.

Tik, žodžiu sakant, ji nuskendo.

Žinoma, labai gaila, ir liūdnas įvykis, bet sugrąžinti jai gyvybę, tuo labiau su mūsų medicina, negalima.

Suprantama, jeigu ji pirmiau būtų užsiimdinėjus gimnastika, ji būtų paskutiniame momente susigriebus ir išplaukus. O dabar su savo gėlėmis pasinėrė ir tuojaus nuėjo dugnan, nesipriešindama gamtai.

Tuo blogiau, kad ji ėjo slidžiais rąstais. Ji visuomet šiais rąstais vaikštinėjo maudytis. Bet dabar po lietui ėjo savo francūziškomis kulnimis—ir įkrito. Tik skrybėlaitė ant sielių pasiliko.

O, gal būt, ji ir tyčia vandenin įkrito. Gal ji gyveno-gyveno su tokiu atsilikusiu gaivalu ir ėmė ir nuskendo. Gal būt jis savo mistika jai galvą apsuko.

Bet, veikiausia, vargiai. Greičiausiai, jeigu psichologiniai aiškint, ji, rąstais eidama, paslydo ir nuskendo.

Žinoma, nebandysime labai sujaudinti skaitytoją dailišku aprašymu tolimesnių įvykių. Tiktai pasakysime, kad inžinierius Nikolai Nikolajevič, labai blaškėsi, kankinosi ir kentėjo dėlei to įvyko. Jis paupėje voliojosi, raudojo ir tam panašiai, bet jo žmona žuvo ant visados, ir netgi lavoną negalėjo surasti. Ir dėlei to inžinierius labai kankinosi ir nervavosi.

—Jeigu ją galima būtų surasti,—jis kalbėjo savo šeimininkei,—tuomet aš daugiau nusiraminčiau. Bet,—sako, tokia šiurpulinga žinia, kad ją nesurado, mane visiškai silpnina. Ir aš,—sako,—dėlei to naktimis nemiegu, vis apie ją mąstau. Tuo labiau, kad aš ją mylėjau stačiai ne žemiška meile, ir man,—sako,—daugiau niekas nerūpi, kaip tik ją suradus, nusilenkus prieš jos lavoną, pabučiavus, palaidojus dailiuose kapuose ir kiekvieną šeštadienį ant tų kapų vaikščioti, kad dvasiniai su ja susirišus ir dvasiniai pasikalbėjus.

Taip jis pasakė, pasiėmė popieros, susikarpė ir ant tų kortų riebiomis ir didelėmis raidėmis užrašė: girdi, suradusiam lavoną, ir taip toliau, bus suteiktas stambus atlyginimas—trysdešimts rublių ir tam panašiai.

Ir šias kortelės išlipinėjo po visą kaimą ir žvejais apgyventose vietose.

Bet praslenka mėnuo—be jokių pasekmių. Labai daug žmonių jieškoja, graibsto visokiais kabliais, visokiais geležiniais nagais ir taip toliau, bet nežinia kodėl surasti negali ir tiek.

O jis, balandėlis inžinierius Gorbatovas, visą laiką vaikštinėja vienas, su niekuo nekalba ir daugiau nieko nemąsto, kaip tik ar ne suras jo gyvenimo draugę.

Žinoma, joks sielvartas ilgai negali tęstis. Šiuo klausimu mūsų organizmas navatnai subudavotas. Ir baisiausia drama labai greitai užsimiršta ir veik niekо nuo jos nelieka.

Taip [illegible] sielvartas truputį [illegible] jis visgi sielojosi, manydamas, kad jo stambi meilė pasiliks su juomi amžinai.

Ir, besisielodamas, net gi iš vasarnamio neišvažiavo, kasdien tarnyston važinėjo, nenorėdamas persiskirti su brangiomis vietomis.

Ir ve, pradžioje rugsėjo mėnesio žuvėjai surado jos lavoną. Vandens bėgimas nunešė apie penkius kilometrus tolyn nuo nuskendimo vietos.

Na, atvažiuoja pas inžinierių du žvejai ir sako: girdi, pažiūrėkite, ar pažinsite, o jeigu pasirodys jūsų, tuomet turėsite pažadą išpildyti.

Ak, jis labai pradėjo blaškytis, pabalo, pagreitino savo judėsį, įsėdo valtin ir nuplaukė su žvejais.

Netirštinsime perdaug maliavas ir nepiešime psichologines smulkmenas, tiktai pasakysime, kad inžinierius Gorbatovas čia pat ant kranto prisiartino prie savo buvusios draugės ir palei ją sustojo. Aplinkui žvejai, žinoma, stovi tylėdami ir į jį žiūrėdami, ką jis pasakys: pripažins jis ar nepripažins, tuo labiau—pažinti buvo, žinoma, sunku, nes laikas ir vanduo atliko savo juodą darbą. Ir netgi nuo drabužių skudurai neišrodė panašiomis gražių drabužių liekanomis. Nekalbant jau apie veidą, kuris dar aršiau buvo laiko sugadintas.

Tuomet vienas žvejų, nenorėdamas, žinoma, veltui brangų laiką leisti, sako: girdi, tai kaip? Ji? O jeigu ne ji, tai, piliečiai, skirstykimės, kam bereikalingai laiką eikvoti.

Inžinierius Gorbatovas prisilenkė truputį žemiau, ir čia jo veide pasirodė pilnas pasibjaurėjimas, kuris perkreipė jo inteligentiškas lūpas. Kojos bato galu jis atvertė skenduolės veidą ir vėl į jį pažiūrėjo.

Paskui, nuleidęs galvą, tyliai pats sau prašnabždėjo:

—Taip... čia ji.

Čia vėl pasibjaurėjimas jį visą supurtė. Jis nusisuko ir greitai leidosi valties linkui.

Pradėjus jam eiti, žvejai ėmė rėkti: girdi, o pinigai, kaip su pinigais, girdi, pažadėjo, o dabar neša savo kudašių, ir dar buvęs inteligentas, dėvi uniforminę kepurę!

Gorba[illegible]žinoma, nepratardamas nei ž[illegible]a pinigus ir paduoda žvej[illegible]dėdamas penkinę, kad jie p[illegible]ors šią damą užkastų vietiniuo[illegible]apinose.

Ir po to Gorbatovas išvažiavo į Otradnoje, o iš ten į Leningradą.

O nesenai jį matė—jis ėjo gatve su kokia tai damuke. Eidamas laikė ją už alkūnės ir ką tai plepėjo.

Tai ve ir visa istorija.

Atmintį apie skenduolę ir inžinieriaus gilią ir nežemišką meilę linkui jos pagerbsime atsistojimu ir pereisime prie sekamų dalykų. Tuo labiau, dabar ne toks laikas, kad ilgai užtrukdinėti prie nuskendusių piliečių ir rankioti visokią psichologiją, fiziologiją ir tam panašiai.

O iš sekamų dalykų dar pas mus randasi klausimų apie meilę.

Ve, kol kas, perskaitykite juokingą, bet tuštutėlį įvykį iš mūsų asmeninio gyvenimo.

5. Smulkus Įvykis iš Asmeninio Gyvenimo

Vieną sykį aš einu gatve ir staiga pastebiu, kad moteriškės į mane nežiūri.

Būdavo, pirmiau, išeini gatvėn, taip sakant, kaip koks kerėpla, o į tave visgi žiūri, siunčia oru žvilgsnius, užuojautos šypsną, nusijuokimą ir tam panašiai.

O čia staiga matau—nieko panašaus!

Na, tai visgi, manau, gaila! Visgi, manau, asmeniniame gyvenime moteriškė lošia tam tikrą rolę.

Vienas buržuazinis ekonomistas arba, rodosi, chemikas išreiškė originalę mintį, būtent, ne tik asmeninis gyvenimas, bet viskas, ką tik mes darome, tai darome dėl moteriškių. Vadinasi, kova, garbė, turtas, pagerbimai, apsimainymas buto ir pirkimas apsiautalo ir taip toliaus ir tam panašiai—tas viskas darosi dėlei moteriškės.

(Daugiau bus)

Conn. Valstijoje Bus Didelė Amerikos Lietuvių Kongreso Konferencija

Nugirsta iš pasitikėtinų šaltinių, kad į Amerikos Lietuvių Kongreso konferenciją įvairios organizacijos ir draugijos renka delegatus, kas reiškia—susidarys didelė konferencija, didelis ir reikšmingas bus balsas už Lietuvos nepriklausomybės gynimą, už Vilniaus krašto išlaisvinimą ir demokratinės santvarkos atsteigimą.

Ši konferencija veikausiai plačiai svarstys ir apie šios šalies demokratijos palaikymą, nes to kai kurios draugijos renkant delegatus jau dabar reikalauja. Šiandien visi mato, kaip fašizmas leidžia šaknis, kad pakirst demokratiją, kad susilpnint progresą, o jei čia demokratijos rėmai bus susiaurinti, tas daug atsilieps ir į pačios Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą. Nazių organizacijos apgavingai lenda į Lietuvių namus dėlei organizavimosi, todėl, kad jiem svetainių niekas nenori duoti, tas buvo pastebėta New Haven'e, kur jie apgavingai pasirandavojo Lietuvių Namą dėl susirinkimo laikymo.

Ar tikrai konferencija bus didelė? Taip tikrai! Štai, kaip renkami delegatai kolonijose: Torrington'e Lietuvių Piliečių Kliubas jau išrinko delegatus, išrinks ir kitos draugijos. Bristol'yje Lietuvių Neprig. Kliubas jau senokai išrinko delegatus, kitos paseksiančios Kliubą ir būsią tirštai šiaip, nedelegatų, svečių. Po kokią atstovybę prisiųs kitos mažosios kolonijos, kaip Manchester'io, Naugatuck'o, Ansonia ir kitos—kol kas sunku pasakyti, bet aišku, jog jos neatsiliks nuo progreso.

Didžiosios kolonijos, turės po didelę ir atstovybę. New Britain'o Lietuvių Apšvietos Piliečių Kliubas didžiausia draugija mieste išrinko delegatus, išrinko kelios kitos draugijos, o kiek dar jų išrinks, ateitis parodys. Tiek žinome, kad labai mažai rasis tokių draugijų, kurios nesutiks dalyvaut konferencijoje. Hartford'e plačios delegacijos mobilizacija sparčiai eina, Waterbury's neatsilieka. Bridgeport'o A. L. K. skyrius, kuris susideda iš 6 ar 7 draugijų jau išrinko delegatus, nors būt buvę geriau, kad tiesiai draugijos būtų siuntę delegatus į šią konferenciją.

Kol kas nieko negirdėt iš New Haven'o ir nuo ūkininkų, kaip iš Southbury ir Brookline, Conn.

Veikiausiai, kad tų vietų draugijos nenorės pasirodyti nerangiomis, ir jos dalyvaus konferencijoj.

Iš suminėtų vietų daviniai rodo, kad bus pirma tokia Conn. valstijoje didelė lietuvių konferencija, kuri apvienys lietuvių judėjimą, sujungs spėkas pravedimui plataus lietuvių judėjimo Amerikoje ir ištiės ranką Lietuvos broliams jų kovose prieš kylantį fašizmą, kuris pasiryžęs sunaikinti jos nepriklausomybę.

Konferencija įvyksta laiku, kuomet reikia prisirengti į Amerikos Lietuvių Kongreso konferenciją-suvažiavimą, kuri įvyks Scrantone, Pa., apie pabaigą birželio mėn. Yra vilties, kad Conn. valstija galės pasiųsti daug delegatų į tą suvažiavimą.

Daugelis draugijų nebuvo pasiekta su pakvietimais į konferenciją; tokių valdybos turėtų pasitarti, jei jau nebus susirinkimo, pasiųsti delegatus. Svečiai irgi pageidaujami dayvauti, kuriems veikiausiai pati konferencija suteiks balsą išreiškimui minties.

Konferencija įvyks sekmadienį gegužės 29 d., Lietuvių Svetainėj, 354 Park St., New Britain, Conn., kai 11 val. dieną.

Jei atstovybė suvažiuos laiku, bus gražaus laiko išrišimui daugelio klausimų ir laiku bus baigta.

Žinas.

Hartford, Conn.

Padėkos Žodis

Balandžio 29 d., mano brolienė ir brolis, su pagelba kelių kitų draugių ir draugų, surengė man pašalpos vakarienę. Dabar tariu širdingą ačiu rengėjams K. ir O. Brazauskams ir drg. Ruzinskui, ir visom draugėms gaspadinėms, kurios taip gerai ir ilgai darbavosi, tarytum, kaip sau. Draugės Juškienė ir Gailiūnienė tai daugiausiai padirbėjo tą vakarą. Gailiūnienė ir vyno aukavo, ir ant tikietų išleido, kuris atnešė $8.80 pelno. Labai ačiu jums, Mrs. Gailiūnienė, už tą auką.

F. Bacys su savo žmona taipgi gerai pasidarbavo surengime tos pramogos.

Labai ačiu Laisvės Chorui už svetainę ir draugams muzikantams už pagriežimą veltui.

Pelno man liko $88.

Kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjot prie šitos broliškai draugiškos pašalpos,—aš visiems tariu brolišką ačiu!

Walter Brazauskas.

Geneva, geg. 13. — Pranešama, kad Tautų Lyga gal persergės Japoniją nevartot nuodingų dujų kare prieš Chiniją.

PIRMAS DIENRAŠČIO 'LAISVĖS' MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS BALTIMORE, MD.

Rengia Amerikos Lietuvių Litera tūros Draugijos 25 Kuopa

Sekmadienį, 29 Gegužės-May

1938

Prasidės 10-tą Val. Ryto ir Tęsis iki Vėlai Vakare

Dovanos prie įžangos bilieto. 1-mas prizas $2 0; 2-ras $15; 3-čias $10 ir šeši prizai po $5.

Aido Choras iš Brooklyn, N. Y. dalyvauja šio pikniko programoje.

Bus LIBERTY PARK, EASTERN and MOFFETT AVES.

Šiame Piknike Bus Didžiausia Programa, Kokios dar Baltimoriečiai Nėra Matę

DALYVAUS KETURI CHORAI:

Baltimorės Lyros Choras; Baltimorės Rusų-Ukrainų Choras; Philadelphijos Lyros Choras ir Aido Choras iš Brooklyn, seniausias lietuvių choras Amerikoje, dainuos ir Philadelphijos Merginų Oktetas.

K. Mikolaičio penkių kavalkų orkestra grieš amerikoniškus ir lietuviškus kavalkus šokiams, prad. 2-rą val. p. p.

TURĖSIME VISOKIŲ UŽKANDŽIŲ IR GĖRIMŲ

Dalyvaus daug svečių iš Philadelphijos ir kitų miestų. Kviečia KOMITETAS.

KELRODIS: Iš Baltimorės važiuokite Eastern Ave. iki Moffett Ave., ten rasite parką. Gatvekariu—imkite 23 Backriver karą, nuveš tiesiai į parką. Iš Philadelphijos važiuokite Route 40, iki skerskelio Stemmers Run, tai bus kokios 8 mailės nuo Baltimorės. Čia rasite dvi Trafffic Lights ir ant pietvakarių kampo to skerskelio yra raudonų plytų gražus namas, panašus į bažnyčią. Ant šio skerskelio sukite po kairei, važiuodami šiuo keliu laikykitės po **dešinei,** pavažiavę 3 mailes privažiuosite Eastern Ave. Eastern Ave pasisukite po dešinei ir pavažiavę apie pusę mailės rasite parką.

Pas Yonkeriečius Apsilankius

Yonkers, tai malonioj vietoj esantis miestas New Yorko miesto pašonėj. Jo žemė dikčiai kalnuota ir gan statūs kalneliai. Gatvių jame randasi dar senoviškų — siaurų ir vingiuotų. Tūlos jų taip greit įlinksta, kad, rodosi, ilgesniu automobiliu važiuodamas negalėsi nei pravažiuoti, stubos kampo neužkliudęs.

Iš New Yorko miesto į šią puikią, gamtos apdovanotą vietą veda moderniškiausias kelias, platus, kokiem šešiem ar aštuoniem automobiliam į vieną pusę galima važiuot, lygus, kaip stalas, ir baltas, kaip tas lietuviškas sūris, ant kurio automobiliai tik juoduoja prisikimšę, kaip tos musės ant sūrio, bėgiodami skubiai tai į vieną, tai į kitą pusę. Iš vienos pusės puikūs namai ir galybės visokių medžių ir medelių prisodinta, o iš kitos pusės didžioji Hudson upė daro labai malonų įspūdį tiems, kurie šiuo keliu turi laimę naudotis . . .

Ir ko tie darbo žmonės, tie skruzdės, nepadaro, tai tik reikia stebėtis. Čia toj pačioj vietoj ėjo ir eina didelis gelžkelis, su daugiau pustuzinio bėgių. Jeigu man dvidešimt metų atgal, kad apie tą vietą ir ant to paties gelžkelio dirbau, būtų kas sakęs, kad ateis diena, kada šiuos šimtus gal ir tūkstančius plieninių gyslų nebematysime, nors jos čia ir tebebus, ir kad čia eis didelis automobilių kelias, medžiai augs, ir bus kalnas, vietoj lomos, tai jam būčiau sakęs:

"Tu kvailys, durnius! Tokią vietą apgaubti plienu ir apipilti žemėmis — kvailio svajonė. Viso svieto plieno neužtektų, ir viso svieto žemes čia reikėtų suvežti, idant padarius kalną iš šitos lomos."

Bet taip atsitiko. Gelžkelis čia kaip buvo, taip ir tebėra. Tik jis jau po žemių — giliai po žemių — apipiltas kalnu, ant kurio šis stebėtinai puikus automobilių kelias vingiuojas tarp medžių ir medelių.

Tūli žmonės stebėtinai įsistebi tūlas vietas. Tik įvažiavęs į Yonkersą ir pamatęs pirmą policistą, sustojau jo paklausti tūlos gatvės. Jis man liepė važiuoti apie mylią ir pusę toliau prie tam tikros vietos ir tada pradėti jos ieškoti. Ir liepė ko nors pasiklausti, nes taip pats jokiu būdu nerasiąs. Po kelių ar keliolikos klausinėjimų, suradau. Ir suradęs tą "gatvę" stebėjausi, kaip tas policistas galėjo žinoti ją. Nors jie ją gatve vadina, tačiaus ji nedaugiau gatvė, kaip tas takelis Lietuvoje, kur eidavome į bargavones karvių milžti.

Per nemažą metų skaičių čia Yonkerse gyvavo ALDLD kuopa ir buvo veikli. Ypatingai jos nariai nemažai interesuodavosi abelnu darbininkų judėjimu, dalyvaudami demonstracijose ir spaudoj. Tačiaus, ekonominiui kriziui užėjus ,dalykai čia pasikeitė, kiek tai liečia ALDLD kuopą. Ji stačiai pranyko, kaip skradžioj žemės, ir iš jos narių nebebuvo galima nieko sužinoti per apie porą metų.

Mes, iš Antro Apskričio, vieni kitus raginome tuos draugus aplankyti, tačiaus ir pas mus nedidelis optimizmas radosi tą atlikti. Pagalios, draugų raginamas, šiomis dienomis pasistengiau tą užduotį atlikti — aplankyti yonkeriečius.

Vaizdą gavau gan apgailėtiną. Yonkeriečius mūs draugus krizis netik palenkė, ale ir palaužė ekonominiai. Tūli draugai turėjo nuosavas stubeles, ir gyveno gan žmoniškai. Vienok užėjus kriziui, stubas prarado, kaip ir darbus, iš ko pragyvenimą darydavo. Krizis, suardydamas jų gyvenimą, suardė jų ir energiją veikti visuomeniškame darbe. O kits dalykas, ir galimybę jiems atėmė, nes kai pinigų nėr, tai ir veikimas neįmanomas.

Pavyzdžiui, draugo Karlono gyvenimėlis. Teko aplankyti jo namelį, kur išgyveno apie keturiolika metų. Kriziui užėjus, turėjo jį prarasti, kur padėjo nemažai triūso ir sutaupų. O kas aršiausia, tai kad daugeliui lietuvių darbininkų reikėjo prarasti namus tada, kada senatvė baladojas į duris.

Šis namelis puikus — tikras darbininko lizdelis užbaigti savo vystančias dienas. Tačiaus toks prie kapitalizmo darbininko likimas: kas šiandien tavo, tai ryt gali būti ne tavo, nors tau ir reikia gyventi, kaip ir pirmiaus. Ištikrųjų, į tokį vaizdą žiūrėdamas — nors verk.

Tik gerai, kad tūli žmonės, kaip drg. Karlonas, ima tą viską optimistiškai. Kaip jis pats savo likimą dzūkiškai nupasakoja:

"Iš cikrųjų, pasidari mano gyvenimi cikra pekla. Darbu necekau, stubų praradau, o dar ir susirgau. Daktarai pasiguldzė mane unt stalo ir pradzėjo rėdzyti peiliais — vieni pilvų, kiti — kojas. Bet visciek pagyjau, ir unt šios gegudzinės suorganidzavau penkiolikų italijonų, su kuriais nuėjome New Yorkan de montctruot. Tep, reik kovoc už geresnį gyvenimų."

Draugas skundžiasi, kad lengvaus darbo gauti negalįs, o sunkaus jau nebepajiegiąs; bet kad jokių dabar nėra — nei lengvų, nei sunkių. O gyventi reikia. Valdžia pašalpos neduoda todėl, kad duktė dirba. Taigi dabar būna priverstas dukterį skriausti ir mizernai gyventi.

Apsilankius pas kitą draugą, Jodeikį, tą patį įspūdį gauni. Senai jau nedirba. Rodosi, nežinia, kur ir kada žmogui reikės sekantis valgis valgyti. O draugas prie organizacijos dikčiai mėgtų priklausyti. Pinigų neturėdamas, turi būti nuošaliai.

Aplankius draugus Siurbius, įspūdis kiek malonesnis pasidarė. Mat šis draugas nors biskutį dirbinėja retkarčiais. Tik didoka bėda jam tame, kad pats dažnai nesveikuoja. Prie to daug prisidėjo žiaurioji gamta, išplėšdama vienatinį sūnų iš šio gyvenimo.

Šie draugai, dar turėdami kelis centus, mielai pasimokėjo metams į ALDLD ir "Laisvei" už prenumeratą.

Norėjosi aplankyti dar ir kitus draugus, bet neturėjau jų adresų. Tačiaus sužinojau, jog ir jie be darbo.

Pastebėjus visų aplankytų draugų norą ir ant toliau priklausyti prie ALDLD, nors ir nepajiegia užsimokėti pilną metinę duoklę, galėtų — ir dikčiai patartina jiems — pasimokėti nors dešimt centų, tuomi palaikant narystę organizacijoj ir gauti žurnalą "Šviesą." Tikimės, jog visi buvę ALDLD nariai tą ateityj ir padarys.

Nežinia, kiek Yonkerse randasi lietuvių, tačiaus gali būt nemažas žiupsnelis. Draugai juokavo, kad būk net keli "kunigėliai" mėginę susisukti gųstelę-bažnytėlę. Vienas jau ir gerokas pasekmes kur ten garadžiuj turėjęs, padarydamas iš jo bažnyčią. Bet koks ten biesas kunigužį Palangon ant "gut-taimo" nunešęs, kur nuėjęs jūrosna ir nebegrįžęs; ar peklon, ar dangun, kur jis ten, nukeliavęs. O garadžiaus savininkas ir vėl aliejaus bačką pasistatęs vietoj altoriaus.

Jeigu jau kunigužiai mėgino susisukti lizdelį, tai galimas daiktas, kad ten randasi gal ir nevisai mažas skaičius lietuvių. Gal kartais draugams pasidarbavus, būt galima gautl dar kokis vienas kitas narys prie vietinės kuopelės.

Kaip visur, taip ir čia pastebima ta pati bėda tame, kad radikalių tėvų vaikai neina, nelinksta tėvų pėdomis. Mums dalinai taip išeina, kaip tai vištai išperėjus antukus: višta pakrantėj—antukai vandenyj. Ar tu rėk, ar tu bėk, jie vistiek savo ir viskas. Tūli tėvai būna net ir perdaug duosnūs organizacijoms, o jų vaikai kaip tik priešingai. Jeigu jie ir geriausiai apmokamus darbus turės, tai jiems gėriau išleisti galiau cento ant niekniekių, negu pasimokėti į organizaciją dolerį pusę metams.

Ta čia buržuazinė tvarka taip sugadinus jaunuolius, kad jie nieko kitaip neskaito, kaip tik materialiai. Jeigu jis centą įdėjo kur, tai būtinai turi žinoti, kiek tas jam atneš atgal centų. O jei centų negrįžta, tai — į peklą su viskuo.

Tiesa, turime dikčiai visokiariopai visuomeniškoms organizacijoms pasišventusių jaunuolių, bet jų, palyginus su visu kiekiu, yra labai maža.

A. Gilman.

Tai vaizdas Ispanijos miesto Tortosa. Čionai liaudiečiai pastojo kelią fašistų armijai ir sulaikė ją nuo maršavimo į Barceloną.

New Haven, Conn.

Džiaugiasi Darbininkai, Vasaros Sulaukę

Nedarbas ir žiema darbininkus labai nukamuoja. Užėjus šiltesniam orui, nors tiek palengvėjo, kad nereikia per dienas stuboj sėdėti.

Žinoma, darbai dar labiau pablogėjo, bet gamta "susimylėjo". Darbininkai, netekę kantrybės, vieni kaltina Roosevelto valdžią, kiti — unijas. Gaila, kad tie darbininkai, prisiskaitę kapitalistinės spaudos, prisiklausę per radio visokių fašistinių meklerių, taip kalba. Šie darbininkai turėtų pasiskaityti darbininkų spaudą, ir pasiklausyti jų kalbėtojų; tai pamatytų, kas ištikrųjų yra šios bedarbės kaltininku. Bet to nedaro. Pavyzdin, pereitoj Gegužinėj darbininkai tarptautiniai maršavo gatvėmis. Lietuvių matėsi tik kokie penki! Ar tai ne sarmata, kad mūsų tautos darbininkai taip žemai stovi?

Ant rytojaus buvo surengta progresyvių organizacijų vienų lietuvių paminėjimas Pirmos Gegužės Lietuvių Svetainėj. Susirinko žmonių nemažas būrelis, bet turėjo būt daug daugiau. Mat, mūsų žmonės nemato didelės svarbos minėt darbininkų šventę — Gegužės Pirmą, ir išgirsti gerus kalbėtojus; o paskui kaltina už šią bedarbę nežinia ką!

Žmonės Kalba apie Išvažiavimus

Choristai ir daugelis kitų rengiasi į Waterburį, kur birž. 5 bus visų apskričių pirmas šį sezoną išvažiavimas. Choras jau turi pasiskyręs ir dainas, kurias dainuos minėtam piknike. Taipgi turi nusitraukęs paveikslą, kuris tilps neužilgo "Laisvėj" su garsinimais šio išvažiavimo. Antras, tai du dienraščio "Laisvės" išvažiavimai, — vienas Brooklyne, o kitas Maynarde (Mass.). Abu įvyks liepos 3 dieną. Šie du išvažiavimai mus išjudino: vieni rengiasi važiuot Brooklynan, kiti — Maynardan. Žadama imti busai. Kaip ten nebūtų, vis viena nieko neliks namie liepos 3-čią mūsų kolonijoj.

Nauja Svetainė lietuvių Darže

Per daugelį metų "Indian Grove" buvo garsus tarp lietuvių šioj apielinkėj. Bet pastaraisiais keliais metais pasirodė keblumo su dideliais išvažiavimais dėl nebuvimo tinkamos svetainės šokiams. Tą permatydami savininkai jau senai tarėsi naują svetainę budavoti. Ir štai šį pavasarį priėjo prie susitarimo, pabudavodami tinkamą svetainę, kur galės apie 200 šokikų sutilpti liuosai. Tai bus didelis palengvinimas su piknikais šioj apielinkėj. Kaip žinoma, daržas labai gražus ir patogioj vietoj, prie gero kelio. O dabar, išbudavojus naują svetainę ir esant kitų pagerinimų, bus dar daugiau populiariškas.

Atidarymui naujos svetainės, birželio 12 d. rengiamas šaunus piknikas, kur dalyvaus vietinis mūsų jaunuolių choras su dainomis.

Vietinė ir apielinkės progresyvė visuomenė turėtų gausiai paremti šį pikniką ir tuomi pačiu kartu apžiūrėti naujus pagerinimus. Nes savininkai yra pažangūs žmonės, priklauso visose mūsų organizacijose ir daug joms yra pasidarbavę. Daugel kartų mūsų organizacijų mažesniem parengimam leido daržą vartoti veltui. Tikiu, kad šie mūsų draugai, daržo savininkai, yra užsitarnavę mūsų paramos.

Menturis.

Wilkes-Barre, Pa.

ALK Skyrius Apvaikščiojo Lietuvos Nepriklausomybės 20 Metų Sukaktį

Nors pavėluotai, bet skyrius savo nutarimą išpildė: apvaikščiojo Lietuvos nepriklausomybės 20 mėtų sukaktį geg. 8 d. ir, kaip pasirodė, nepadarė klaidos. Nors šis apvaikščiojimas buvo trečias iš eilės (vieną apvaikščiojo Progresyvis Kliubas, antrą — katalikų parapijos), bet publika ir šiame gausiai dalyvavo.

Trijų šimtų publikai, dvi puikias ir šaunias prakalbas pasakė d. A. Bimba, "Laisvės" redaktorius. Mitingui programa originaliai buvo planuota silpna. Bet prasidėjus jai atsirado daugiau spėkų, kad ji likosi platoka. Prie Wyomingo kvarteto ant vietos prisidėjo Progresyvio Kliubo pirm. d. Škarniulis, d. Valukas ir jo sūnelis. Ypatingo humoro įnešė d. Škarniulis, kada jis pastatė kontr-reikalavimą, kad ir publika sykiu su juo dainuotų. Na, tai ir dainuota. Visi mitingo aktyvai publikai patiko ir visi buvo lydimi plojimu.

Drg. Bimba patėmijęs, kad šioje apylinkėje randasi apsčiai talentų, antroje savo prakalboje ir draugų pasikalbėjime karštai agitavo už sukoncentravimą šios apylinkės spėkų ir sutvėrimą choro.

Padengimui lėšų surinkta $14.26.

Aukotojų vardai: K. Stankus, E. Cibulskienė, H. Globičius, P. Pėstininkas po $1.00; J. Kekūnas, J. Jakšaitis — 50c; Jankauskienė, Pacenkienė, E. Žiūrevičienė, A. Stankus, Kizevičius, K. Matkevičius, J. Olenskis, V. Globičius, J. Kaspariūnas, Markevičius, A. Alikas, J. Krutulis, S. Norkus, J. Grušelionis, S. Black, S. Aleksa, G. K. Kvietkus, R. Talaškienė, Sandargas po 25c. Smulkių aukų $4.51.

Visiems aukavusiems nuoširdus ačiu.

Taipgi didelis ačiu d. Radzevičių šeimai ir d. Visockiui už darbavimąsi prie baro.

Požeminis.

Nulynčiavo Negrą Pačiame Teismo Rūme

Birmingham, Alabama.— Dirbtinis baltųjų teismas nusmerkė negrą J. L. Smithą 99 metus kalėti neva už tai, kad jis turėjęs lytišką susinešimą su baltu pliečio H. E. Colburno maža dukteria.

Bevedant Smithą koridorium po nuosprendžio, pats Colburn išsitraukė revolverį ir keturiomis kulkomis nušovė jįjį.

Tatai matė šerifai ir detektyvai, bet nė vienas nemėgino apgint negrą.

Colburn areštuotas, bet, sakoma, būsiąs išteisintas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

HARTFORD, CONN.

Spaudos Pikniko Reikalais Svarbus Susirinkimas

Spaudos pikniko Draugijų atstovų pirmas svarbus susirinkimas įvyks pirmadienio vakare, gegužės 16 d., Laisvės Choro Svet., 57 Park St.

Visų Draugijų atstovai būtinai dalyvaukit. Taipgi kviečiami dalyvauti ir visi galinti prisidėti prie surengimo pasekmingo spaudos pikniko. Ypatingai Apskričių valdybų nariai gyvenanti Hartforde ir artimose kolonijose turėtų pribūti į šį susirinkimą. Spaudos piknikas įvyks rugsėjo 11 d., Hartfordo Lietuvių Parke. — A. Taraška. (113-114)

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR

NOTICE is hereby given that License No. RL 7786 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 64 Meserole Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FLORENCE BRODERICK
The Old Landmark
64 Meserole Avenue Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 4047 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 77 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4911 Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOSEPH BLAZE—FRANK A. YOUNG
4911 Avenue D Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins
(Šalinskas)
LIETUVIS GRABORIUS

Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.

Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę dėl po šermenų pietų.

Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.

84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
Woodhaven, L. I., N. Y.

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3872

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius (Undertaker)
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

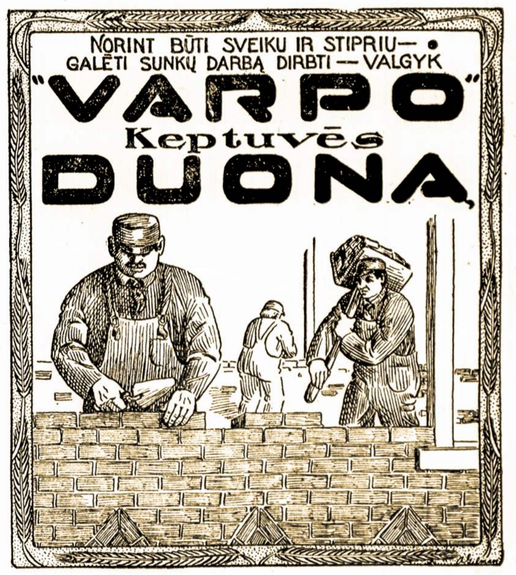

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir rasin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

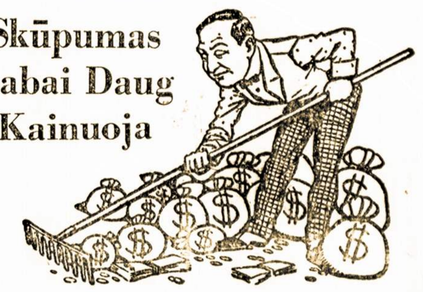

Skūpumas labai daug kainuoja, o sykiais iš didelio skūpumo net turi polikt šį pasaulį pirm laiko.

Skūpus žmogus sugrėbtų viso pasaulio pinigus, jeigu jis galėtų, nes jis turi pinigų ligą, jam niekas kitas nerūpi ir jam niekas nemiela nė šeimyna, nei draugai. Vien tik pinigai. Jis pamiršta apie sveikatą ir apie mūsų trumpą gyvenimą pasaulyje. Bet ateis laikas, turės padėt grėblį ir gailėtis klaidų. Broli ir sese! Neapsivilk savęs, nepamiršk savo brangiausiojo turto —Sveikatos. Tai tik vienas ir vienatinis turtas pasaulyje, dėl tavęs yra Sveikata. Jausdamas Reumatizmą, rankų-kojų skaudėjimą, Neuralgiją, dieglius, rankų kojų tirpimą, ir neatidėliok, mesk tą skūpumą ir tuojaus reikalauk DEKEN'S OINTMENT, kuris tūkstančiams pagelbėjo nuo virš minėtų skaudėjimų. Garantuojam pagelbą ar pinigus gražiname. Klauskite taip: DEKEN'S OINTMENT.

DEKEN'S OINTMENT CO., Hartford, Conn.

New Yorko Ir Apielinkės Žinios

Stengiamasi Suvienyt Miesto Tranzitą

Šiomis dienomis majoras La Guardia laimėjęs daugiau draugų savo užsimojime suvienyt visas miesto susisiekimo linijas ir pavest jas miesto nuosavybėn. M. Maldwin Fertig, narys Tranzito Komisijos, delegatas Konstitucinėn Valstijos Konvencijon, kuris kovojo prieš majoro planą, dabar nustebino daugelį politikos tėmytojų pasiūlydamas konstitucinę pataisą, kuria paliuosuotų nuo miesto skolų apribavimo pakankamą skaičių miesto bondsų apmokėjimui BMT ir IRT linijų.

Jei šis pasiūlymas praeitų, tai galėtų prasidėt derybos tarp miesto ir minėtų kompanijų atstovų dėl linijų išpirkimo sumos, kuri numatoma apie $320,000,000. Ši suma būtų apie $116,000,000 žemiau kainos, kuri buvo sugestuota per teisėją Seabury ir buvusį miesto kasininką Berle, Jr., virš metai atgal.

Tas planas, kaip dabar sutinka majoras ir Tranzito Komisija, apsaugotų 5 centų fėrą. Pasipriešinimas tam planui šiuo tarpu yra mažiausias, negu kada buvo, tačiau tikimasi, kad opozicija mobilizuosis neprileist apvienijimo linijų.

Tikimasi, kad republikonai, kurie grupuojasi aplink miesto tarybininką Baldwin, pritarsią majoro planui. Grupė vadovaujama teisėjo Poletti, darbiečių atstovo, stosianti su majoru šimtu nuošimčių. Demokratai, numatydami, kad apvienijimas linijų bus kreditu prisidėjusiems prie to darbo, taipgi remsią jį.

Kalbant apie apvienijimą linijų, turėsią ir darbo klausimą išrišt taip, kad darbininkam būtų garantuota teisė kolektyvių derybų.

Pirmas Didelis Piknikas

So. Brooklyno LDS 50-ta kuopa, sykiu su tos apylinkės kitų tautų IWO kuopomis, turės bendrą didžiulį pikniką ateinantį sekmadienį, gegužės 22, Ulmer Parke. Įžanga 40c. Tikietus platina visos tautos ir nuo išparduotų iš anksto tikietų priklausys jų nauda iš pikniko. Lietuviai prašomi iš anksto įsigyt tikietus pas tos kolonijos veikėjus: Kuliką, Weiss ir kitus. **Rep.**

"Bobos" Neįvertino

Andrew Sinatra, 428 Ashford St., gydydavo pauderiais ir būrė ateitį moterims. Deja, ne visos įvertino jo "patarnavimus," nes, tarp kitų ligonių, atėjo Mrs. Kalish ir Mrs. Brenan, policistės, kurios areštuodino "daktarą."

Oro Pašto Savaitės Kontestantai

Saryšyje su Nacionale Oro Pašto Savaite, prasidėjusia su 15 diena šio mėnesio, buvo pravesta trumpų straipsnelių ir piešinių kontestai lokaline ir nacionale papėde. Juose dalyvavo vidurinių mokyklų vaikai.

Pašto viršininkas Albert Goldman, New Yorke, praneša, kad New Yorko Valstijoj rašinių konteste dalyvavo 2,662 mokiniai iš 166 skirtingų miestų, o piešinių konteste 700 mokinių iš 79 miestų. Vietose paskirti teisėjai išrinko laimėtojus ir jie užregistruota lenktyniuotojais visos valstijos ir šalies kontestuose.

Visos valstijos rašinių konteste laimėtoju išėjo James Morris iš Illion, N. Y.; antru—John C. Quinn iš Olean, N. Y.; trečiu — Marie Nebel iš Rochelle, N. Y.

POLICISTAS SUŠAUDĖ ŠEIMĄ IR SAVE

Anthony Modleski, 36 metų, policistas, anksti penktadienio rytą nušovė žmoną, du vaikus ir pats nusišovė. Trečias vaikutis, Anthony, Jr., 3 metų irgi pavojingai pašautas. Daktarai sako, jei jis ir išliks gyvu, tai bus neregiu. Tragedija įvyko jų namuose, 224 Kingsland Ave., Greenpointėj.

Modleskis buvo policistu per dvyliką metų. Sakoma, turėjęs gerą rekordą. Manoma, kad nesveikata buvus priežastimi šios tragedijos. Šešios savaitės atgal turėjęs operaciją dėl appendicitis. Po to buvęs sugrįžęs tarnybon, bet dejavęs nesijaučiąs gerai ir ketvirtadienį nuėjęs namo, paskiau pas daktarą Kogan, kuris sako, kad Modleskis buvęs labai nervingas. Jis rūpinęsis daugiau vaikų — jie turėjo 3 ir laukėsi ketvirto. Vyriausiam buvo tik 4 metai.

Šūvį išgirdo Modleskienės sesuo, gyvenanti gretimame apartmente ir atbėgus ėmė belst duris. Tuo tarpu pasigirdo kitas šūvis. Ji tada nubėgo pas apačioj gyvenančią motiną, kuri turėjo raktą nuo apartmento, bet išgelbėt buvo pervėlu, Modleskienė ir 1 vaikas buvo mirę. Policistas ir antras vaikas mirė tuojau po nugabenimo ligonbutin.

BEGUN RAGINO REMT VLADECKO BILIŲ

Komunistų Partijos Valstijos Komiteto narys Isadore Begun kalbėjo Miesto Tarybos komiteto susirinkime. Jisai šaukė tarybininkus paliaut politinį kandžiojimą ir remti Darbo Partijos pasiūlytus butų bilius, kurie duotų galimybę pastumėti pirmyn gyvenamų namų statybą.

Begun kalbėjo tik už save, kadangi kalbėt partijos vardu didžiuma komiteto jam neleido. Jis pareiškė, jog būtų labai naudinga, jei visos partijos pasisakytų savo nusistatymą butų klausimu.

Begun kritikavo komitetą, kad jis, sekdamas demokratų tarybininko Spellman pasiūlymą, nori tik pasikalbėt, nes vengia diskusuot darbiečio Vladecko pasiūlymus. Begun nepamiršo apdovanot tarybininkus reikalinga medžiaga butų klausimu. Jis įteikė dar 19-me šimtmetyje Fričkaus Engelso parašytą knygelę "Butų Klausimas," kad parodyt, jog ši problema nėra nauja ir kad dabar biednuomenė tebesiranda panašioj padėtyje, kaip 19 šimtmetyje. Jis taip pat įteikė "Sunday Worker'io" gegužės 1-mos ir 8-tos laidas, kuriose plačiai buvo rašyta butų klausimu.

Vienu Vladecko siūlomu biliumi yra aptaksavimas nuo $1 iki $6 į metus išrenduojančius ir rendavotojus patalpų darymui pelno, ne gyvenimui. Manoma, kad taip būtų galima sukelt apie $500,000 į metus ir padengt palukanas $10,000,000 bondsams, ketinamiems išleist gyvenamų namų statybai.

Kitas bilius įsteigtų butų statybos finansavimo fondą, kurin būtų dedama taksais surinktoji mokestis.

New Yorko mieste pašto distrikte geriausius rašinius pagaminę Maurice Blumberg ir Anna Berger.

Visos valstijos piešinių konteste laimėjo Hurst Staehle, iš N. Y. Miesto ir Richard Plesser iš Franklin Square, L. I.

Jaunuolis Morris gavo dovanom orlaiviu kelionę iš namų į Washingtoną ir atgal ir buvo svečiu visų 48 valstijų kontestantų pokilyje, Hotel Mayflower, Washingtone, geg. 15.

Kailiasiuviai Vėl Pradės Derybas

Kailiasiuvių Unijos prezidentas ir streiko komiteto pirmininkas Ben Gold išreiškė viltį, kad bosai dabar parodysią norą tartis. Dr. P. Abbelson, bešališkas pirmininkas tai industrijai, vėl pakvietė abi puses derybosna. Unija kvietimą priėmė. Apie tai Gold sako:

"Mes viliamės, kad samdytojai ateis šion konferencijon su noru atsiekt išrišimo šio ginčo pamatais gero ir teisėto pripažinimo svarbių problemų, paliečiančių kailių industrijos darbininkus."

Louis P. White, samdytojų sąjungos prezidentas, taipgi pranešęs sutinkąs eit derybosna.

Kailių industrijos darbininkų streikas tęsiasi jau 13 savaičių. Streiko lauke randasi 20,000 darbininkų. Jie parodo nepaprasto kovingumo ir solidarumo, nes kas savaitę įvyksta po kelis masinius mitingus, demonstracijas, paradus industrijos srityje. Visuose mitinguose dalyvauja didelė didžiuma streikierių, kartais po virš 15,000. Aišku, taip vedamas streikas visuomet bus laimėtas.

PAGROBĖ KŪDIKĮ NUO SAVO VYRO

Mrs. Ray Fabiani, ristynių promoterio žmona, netikėtai pribuvo iš Philadelphijos į New Yorką ir, padabojus prie savo buvusio vyro namų, pagrobė nuo auklės šaligatviu vežamą 19-kos mėnesių dukrytę Helene, su taksi nuvažiavo pas savo advokatą užrekorduot nuotikį, iš ten nudūmė į Newarko Orportą ir orlaiviu parskrido namo į Philadelphią, kur ji gyvena su kitu kūdikiu.

Ji sako, kad lenktynėse už teisę prie globojimo kūdikių, Fabiani buvo nuo jos pagrobęs mergaitę keli mėnesiai atgal. Mergaitę ir 6 savaičių senumo sūnelį saugot nuo pagrobimo ji pastačius kelis privatiškus detektyvus.

Ginsią Dėl Labdarybės

Tarp prokuroro Dewey ir advokatų organizacijos esą susitarta, kad org. duosianti patyrusius advokatus gint neapmokamai neišgalinčius mokėt. Jaunieji advokatai padėsią prirengt bylas. Tam tikslui jaunieji advokatai turėsią paaukot mėnesį į metus, o senieji — mažiau.

Iki šiol visoki sukčiai neva sutikdavę gint nemokamai, bet atimdavę iš savo aukos paskutinį kvoderį.

Vaikas Išradėjas.

Richard Pennell, 14 metų vaikas, apdovanotas Naturalės Istorijos Muzėjaus Vaikų Mokslų Fėruose 1-ma dovana už išradimą, kuris pagelbsti pažint varsas jų nematantiem.

June Reed ir George Hammond nuteisti po 4 metus kalėti ir $2,500 piniginės baudos už vežiojimą merginų prostitucijos tikslams tarp savo rezortų Floridoj ir palocių ant Park Ave., N. Y.

Susidūrus gatvekariui su troku ir privatiška mašina prie Broadway ir 169th St., N. Y., sužeista 11 žmonių. Stephen Goodman, važiavęs gatvekariu, sužeistas gana pavojingai.

ĮVYKO KOMUNISTŲ KONVENCIJOS

Teko dalyvaut Komunistų Partijos Kings Apskričio Konvencijos atidarymo sesijoj pereito penktadienio vakarą.

Konvencija didelė, entuziastiška jauna — turiu mintyje delegatus, kurių didelę didžiumą sudaro jaunimas. Tas reiškia, kad partija yra amerikoniška. Buvusiam tarp mūs žmonių aimanavimui: "Ką mes padarysime, kad amer. atsilikę," laikas kraustytis į praeities istorijos muziejų, jis atgyvenęs. Dabar mūsų, senesnių komunistų, pareiga žiūrėti, kad mes, senesnieji ir ateiviai neatsiliktume organizuotume ir darbe, nebūtume jaunam darbininkų judėjimui kalade prie kojos.

Sesijos programa susidėjo iš masinio dainavimo, trumpų sveikinimų ir Apskričio Komiteto raporto, kurį išdavė komiteto pild. sekretorius, Peter V. Cacchione. Raporte apibūdinama tarptautinė bei šalies padėtis ir šio apskričio komunistų atlikti darbai ir nedatekliai didžiose pareigose susiedijos ir abelnai darbo žmonių gėrovei.

Cacchione pasitiktas delegatų atsistojimu ir ilga ovacija, taipgi grupės jaunų komunisčių su bukietais gėlių nuo įvairių sekcijų jaunų komunistų ir tūlų simpatikų.

Panašios konvencijos gegužės 13, 14 ir 15 įvyko Bronx, New Yorko ir Queens Apskričiuose.

Gražiai paaugus mūsų partija! Keli metai atgal net masiniam mitingui didžiulė Plaza Restaurant Salė, 350 Flatbush Ext., būtų buvus perdidelė, o dabar kiekvieną kedę ir pasienius užpildė K. P. kuopų ir broliški delegatai. Atėjusiem ne deleguotiem svečiam nelengva buvo įsigaut salėn. **S. K.**

Atnaujina Atmintį

Peržiūrėjus pranešimus apie dabartinį "Didžiojo New Yorko Fondo" vajų, metėsi mintin koks tai neaiškus prisiminimas, bet negalėjau įspėti. Tačiau atėjęs penktadienio "Daily Worker" atnaujino mano atmintį. Kolumnoje, vedamoje Manngreen'o, skaitau:

"Penktoji Avenue, Wall Strytas ir žemoji Broadvė nušviesta iškabomis, garsinančiomis einantį vajų sukelt pinigų 'Didžiojo New Yorko Fondui.' Agentūra, kuriai pavesta pinigų rinkimas, nusistatė siekti $10,000,000. Pusę tos sumos tikimasi gaut iš darbininkiškų šaltinių. Bet darbo žmonės bus daugiau, negu suerzinti ir su nuožiūra, kuomet sužinos, jog paimtoji sukelt dešimt milionų agentūra buvo paimta ir Johnstown Citizens Komiteto pereitą metą pastangose sulaužyt streiką Little Steel industrijoj."

Minėtas fondas tą 10 milionų dolerių žada padalyt įvairioms privatiškoms labdarybės įstaigoms. Labdarybė — gražus tikslas. Tačiau vajaus darbo pavedimas įstaigai, kuri prisidėjo prie laužymo streiko, rodo, kad ne viskas gerai su fondo vadovybe. Jei norima, kad darbo žmonės remtų labdarybę, jos tvarkymas turėtų būti pačių darbo žmonių organizacijų rankose.

W. S.

Areštuotas Morris Kutler, vagišius, per 36 valandas išlaikė kvotimus neprataręs nei žodžio, tačiau nuo baudos neišsisuks, nes giminių namuose rasta $10,000 vertės vogtų daiktų.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Simonas Prankaitis, 54 m. amžiaus, gyvenęs 20 Ten Eyck St., Brooklyn, mirė geg. 12 d., Kings County ligoninėje. Palaidotas geg. 14 d. Trejybės kapinėse.

Stasys Stankem, 43 m. amž., gyvenęs 209 Bedford Ave., Brooklyn, mirė geg. 11 d. Palaidotas geg. 14 d., Cypress Hills kapinėse.

Laidotuvėm rūpinosi graborius Garšva.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA AGENTŲ

Reikalinga agentų pardavinėti naujo išradimo produkto, kuris parsiduoda labai lengvai. Duodame gerą nuošimtį. Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu: S. P. Co., 409 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
(112-117)

Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA
Graborius (Undertaker
Laidotuvių Direktorius

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmalinavoju įvairiom spalvom.

Jonas Stokes
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Telefonas Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

CHARLES
UP TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Geri Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS
KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, BENDRAS ŠILPNUMAS ir NERVŲ IŠSISĖMIMAS, SLOGOS ir ĮSISENĖJĘ SKAUDULIAI SKILVIO ir ŽARNŲ LIGOS, HEMORROIDAI ir kiti MĖŠLAŽARNĖS NESVEIKUMAI varginantieji skausmais ir nepatogumais, INKŠTŲ ir POŠLĖS ligos. Staigios ir chroniškos ligos VYRŲ ir MOTERŲ gydomos su patenkinančiomis ir greitomis pasekmėmis. Jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.
X-Spindulial, Kraujo ir Šlapimo Tyrimai Atlikami
Už Nebrangų Atlyginimą
IŠTYRIMAS VELTUI
DR. ZINS
Įsisteigęs per 25 Metus
110 East 16th St., N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

Bandydami pigiai nusipirkt audeklų, būrys "bargenų" ieškotojų taip pasispaudė prie krautuvės lango, 68 E. 170th St., N. Y., kad langas trūko ir 25 būsimi pirkėjai sužeista.

VAKACIJŲ VIETA
Patogiame Viešbutyje
U. S. HOTEL
Valatie, N. Y.
Prie Kelio U. S. 9
Praleiskite savo vakacijas
U. S. Hotel, Valatie, N. Y.

Specialės kainos po $12 į savaitę suaugusiems ir pusę tos kainos vaikam. Už tą menką sumą gaunate valgį, guolį. Galite medžiot, žuvaut, laivais važinėti ir maudytis.

Puiki scenerija, visi patogumai. Arti Albany miesto, arti visokių būsų ir traukinių.

Telefonas Valatie 13-R.
Louise Giarve, Prop.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo brolio Vincento Bartaškos, turiu svarbų reikalą. Prašau atsišaukti: Petras Bartaška, Kasiulkų Kaimas, paštas Ariogalos, Kedainių Apskričio, Lietuva.

PARDAVIMAI

Parsiduoda pieninėkystės ūkė, 190 akrų žemės, yra didelė aštuonių kambarių stuba, kluonas, sandari duobė žaliam pašarui laikyti ir kiti budinkai. Taip pat yra 16 karvių, du arkliai, mašinerija. Arti miesto. Kaina $6000, dalį pinigais. Turime keletą kitų vištų-pieninių ūkių arti New Yorko už prieinamas kainas. Prašome kreiptis pas Weisler: 240 Grand St., arti Bowery, New York City, N. Y. Tel.: Orchard 4-4954.
(112-117)

Legal Notice

Notice is hereby given that Joseph Kiefer, Inc., of Brooklyn, N. Y., has registered its trade-mark "Ten-Da-Kook" with the Secretary of State of New York, to be used on food products.

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
• • •
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
•
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
• • •
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
• • •
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Mateušas Simonavičius
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET **BROOKLYN, N. Y.**
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
• • •
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
•
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661